

NORSK
SJAKKBLAD

ORGAN FOR NORSK SJAKKFORBUND

HEFTE
8-10

NOV.—DES.
1 9 3 9

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NORSK SJAKKFORBUND

Redaktør: Olav R. Oversand

21. årg. / nov.—des. 1939 / Nr. 8—10

Litt mere sjakk-olympiade.

De tyske sjakkblade måtte for en vesentlig del hente nytt fra olympiadens gjennem andre lands sjakkblade og sjakkspalter. Først den 29. desember mottok Deutsche Schachzeitung det brev som A. Becker hadde skrevet allerede den 5. oktober, og et annet brev med over 70 partier er overhodet ikke kommet frem. Professor Beckers brev inneholder så vidt interessante detaljer fra kampene utenom og om brettene at vi tillater oss å gjengi litt av det.

Professoren skriver bl. a.: De vil ha lest at noen kamper blev gitt remis 2 : 2 uten spill (ialt 6 stykker). Hvordan dette kom i stand er høist interessant. Ideen til fremgangsmåten utgikk fra Dr. Aljechin og Dr. Tartakower, som ikke vilde spille matchene Frankrik—Tyskland og Polen—Tyskland (moralsk boykot av Tyskland). Turneringsledelsen gjorde denne plan til sin egen og meddelte mig den; jeg avslo straks blankt under optelling av alle grunne imot den. Jeg blev nu satt under press, og man begynte med skjulte trusler; tilslutt henvendte det argentinske sjakkforbunds president Augusto de Muro sig personlig til det tyske gesandtskap, og på dettes råd gav vi efter. Dog forlangte vi at Böhmen-Mähren også skulle medtas i arrangementet, og det opnådde vi; Aljechin var meget missfornøiet over å se tsjekkerne på vår side og forsøkte å overtale dem til ikke å gå med Tyskland; men tsjekkerne forholdt sig fullkommen korrekt og blev fast ved sitt forsett. Dr. Aljechin arbeidet overhodet i enhver henseende mot oss, forbød sine folk ethvert samkvem med oss, var vår motstander såvel i presse som radio, og fortsatte bevisst å skade oss idet han (for Frankrike) ikke stillet opp mot Polen og Argentina, og gav dem således hver et point (den franske 5.mann Dez var egentlig ikke spiller, men delegert ved FIDE-kongressen).

En betegnende detalj: I turneringsledelsens offisielle meddelelser het det bare at laglederne var blitt enige om ikke å spille

disse matcher og gi 2 : 2 (idet det ene lag tapte 1. og 3. parti og det annet det 2. og 4. fordi spillerne ikke mødte). — Ikke et ord blev sagt om turneringsledelsens temmelig travle virksomhet! Denne usportlige fremgangsmåtes odium kunde lett ha falt på Tyskland. Men det lykkes oss dog å gjøre tilstrekkelig kjent den rette sammenheng, som sportslig skadet oss.

En annen episode forefalt da matchen Palestina—Tyskland kom i sikte. Den gang stod Tyskland sammen med Sverige og Argentina i spissen for turneringen. Palestina hadde kampene mot Tyskland og Argentina igjen, derimot hadde de allerede spilt 1 : 3 mot Sverige, Polen og Estland. Palestina vilde for ingen pris spille mot oss. Først forsøkte man det slik: Jeg fikk et brev fra turneringsledelsen med meddeelse om at matchen Palestina—Tyskland skulde gis 2 : 2 uten spill (fullført kjennsgjerning!) Begrunnelse: Palestina var like meget britisk protektorat som Böhmen-Mähren tysk. Jeg protesterte på det skarpeste og anførte: 1. Uten min innvilgen var det sjakklig umulig å gi en kamp 2 : 2, 2. Palestina er ikke engelsk protektorat, men folkeforbundsmandat! Med disse grunner vant jeg. Men så kom noe som vi var vergeløse mot. Jøderne kom i følgeskap med argentinerne til vårt hotell og appellerte til vår sportsære! Vi burde dog innse at jøderne umulig kunde spille mot oss, ikke bare fordi Palestina var engelsk, men først og fremst fordi jøderne blev forfulgt i Tyskland. De vilde ikke spille for noen pris. For å gjøre saken smakeligere for oss var argentinerne beredt til likeledes å gi 2 : 2 uten spill, slik at konkurrentene om 1.-premien alle fikk 2 : 2 mot Palestina. I motsatt fall truet Palestina med å gi oss alle fire point, og Tysklands endegyldige seir vilde ha blitt en gave av jødernes nåde, men for oss verdilös! Nu hadde vi ikke annet å gjøre enn å bifalle, altså 2 : 2 i kampene Palestina—Argentina og Palestina—Tyskland. PointsvinDEL i renkultur. Og tross alt har vi seiret!

Om vårt mannskap er å si: Av Eliskases ventet vi svært meget, og han har innfridd forventningene. Hadde han fått et halvt point mer (f. eks. mot Opocensky stod han til vinst, men ødela alt i tidsnød og tapte), så hadde han hatt den høieste vinstprosent ved første bord. Michel var flittig til å spille remis, og vant bare når motstanderen ertet ham grunnløst. Engels har som tallene viser, bidratt mest til seiren. Han har ikke bare de beste individuelle resultater ved 3. bord, men hans personlige innsats var bedre enn hos noen annen deltager i Hamilton-Russel-turneringen. Hans stil passet aldeles utmerket til denne turnering: Forviklinger for enhver pris, aller største forsiktighet og koldblodighet i vanskelige og farlige situasjoner, også i tidsnød. Jeg har i seiersgruppen bare opnådd 50 %, altså ikke holdt mål. Men så var det også mig som måtte føre alle forhandlinger, da man ikke kom langt med tysk, Eliskases kunde bare en smule spansk, og jeg var den eneste som forstod engelsk og

fransk. Det var svært mye som det skulde snakkes om, og noe var temmelig ubehagelig. Reinhardt var usikker i forgruppen, men spilte meget godt da det gjaldt for alvor. Aljechin bar sig tarvelig ad mot oss tyskere, som jeg før sa; det blev også skarpt dadlet av andre. Capablanca var, også overfor oss, bestandig en gentleman, skjønt han ikke er noen tyskvenn; meget anständig! Jeg glede mig meget over at han fikk spesialpremien for beste resultat ved første bord.

Mens vi nu allikevel har olympiadens i pennen, fortsetter vi med citater, denne gang fra «Bergens Tidende», hvis sjakkspalteredaktør, P. Monsen, under 19. august skriver:

På Norsk sjakkforbunds kongressmøte i juli måned i år reistes en, etter vår mening urimelig, opposisjon, som vi finner det påkrevet å gi en nærmere omtale. Fra Drammens-hold blev forbundsstyret sterkt kritisert for den linje det hadde fulgt ved uttaingen av de norske representasjonslag. Det var lett forståelig at den direkte årsak til kritikken var årets Buenos Aires-lag, som man fant uverdig og helst ville se annullert. Imidlertid blev det også henvist til at forholdene ikke hadde vært stort bedre ved et par tidligere anledninger. Opponentenes konklusjon tok sikte på at Norge overhodet ikke skulde la sig representer, såfremt man ikke kunde stille med et lag utvalgt blandt f. eks. de 10—15 beste mesterspillere. Å nominere en så knapp grense for disse uttainger vilde etter vår opfatning være helt meningsløst og dertil direkte farlig for utviklingen av norsk sjakkliv. Forholdet var selvsagt et helt annet hvis Norge var en ledende sjakknasjon og hadde en posisjon å oprettholde. Men som det nu ligger an hører vi dessverre med til de svakeste enten vi møter med vårt «sterkeste» eller et «uverdig» lag. Vi bør bare være takknemlig for de chancer vi får til å la våre folk komme i kontakt med fremmede nasjoners spillere. Selv om vi ikke høster laurbær viser dette at vi legger et visst alvor og en ukuelig interesse inn i vårt arbeid for å bringe sjakknyåret oppover. Stenger vi døren fullstendig for impulser utenfra kan dette bare føre til en ting: stagnasjon: Og stagnasjon har tilbakegang i sitt spor. Situasjonen er nemlig den at skulde man følge de retningslinjer som blev trukket op av representantene fra Drammen, er det stor sannsynlighet for at det sjeldent — eller aldri — vilde lykkes å stable et norsk lag på benene. I denne forbindelse må det også erindres at spillerne bærer alle omkostninger selv med disse «norske» sjakklike representasjoner. Og det er slett ikke sikkert at akkurat de opstilte mesterspillere har det nødvendige tall hundrelapper for hånden. En annen sak er det at vi på ingen måte må tro at et lag av våre «første» 15 mesterspillere er noget vesentlig sterkere éin et lag av våre «neste» 15. Ja, selv blandet lag av første- og mesterklasses spillere som det som i år sendes til Argentina, ligger sikkert ikke

særlig langt efter det absolute topplag. Vi kunde her være fristet til å foreslå at der senere på høsten blev arrangert et match — eller to — mellom Argentina-laget og det beste lag vi kan opdrive. Dette kunde være hensiktsmessig for å få klarlagt om der mellom de forskjellige lags styrke eksisterer et så graverende misforhold som enkelte kritikere vil ha det til. Vi for vår del tror det ikke.

54. Fransk parti, Rubinstein's forsvar. Yanowsky-Canada. Dulanto-Peru.

Spilt i fortuneringsens 7. runde 30. august.

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sc3 Sf6, 4. Lg5 de, 5. Sxe4 Sbd7, 6. Sf3 Le7, 7. Sxf6† Sxf6, 8. Ld3 c5, 9. dc Da5†, 10. c3 Dxc5, 11. 0—0 0—0, 12. Te1 Td8, 13. Se5.

Forhindrer *Lal* (14. Lxf6 Lxf6, 15. Sxd7 Txd7, 16. Lxh7† med B- og kvalitetsvinst). Svart skulde ha fortsatt med 13. — h6, for det truer dessuten med et overfall.

13. — b6.

En feil. Den ungdommelige fører av hvit gir nu sin motstander en leksjon av kraftigste slag.

14. Lxf6 Lxf6, 15. Lxh7†!

Det smukke L-offer på h7 er altså i vår så veloplyste tid ennå ikke helt utdødt!

15. — Kf8.

Ifall 15. — Kxh7, så Dh5† Kg8, 17. Dxf† Kh8, 18. Te5 osv.

16. Dh5 Lxe5, 17. Txe5 De7, 18. Le4 Lb7.

Noe bedre var Tb8.

19. Lxb7 Dxb7, 20. Dh8† Ke7, 21. Dgx7 Tg8.

Og nu? Damen kan ikke flykte, da svart ellers setter matt på g2.

22. Txe6†!!

Dagens helt.

22. — Kxe6, 23. Te1 Kd6, 24. Df6† Ke5.

Ifall Kd7, så Dxf7†.

25. Te5† Kc4, 26. b3† Kd3, 27. Dd6† Kc2, 28. Te2†. Opgitt.

Anm. etter Schweizerische Schachzeitung.

55. Bird-parti, Schlechters forsvar. Spilt i 9. runde den 11. sept. om Hamilton Russel-pokalen.

Alf Christensen-Danmark. A. Becker-Tyskland.

1. f4 d5, 2. Sf3 g6, 3. e3 Lg7, 4. d4.

En overaskelse for svart. Hvit går bort fra sitt kjente system innenfor Birds åpning med fiansjettering av L til b2. I stedet velger han en «stone-wall»-opstilling, der er sterklere med svarts L på g7 enn på d6 eller e7.

4. — Sf6, 5. Ld3 0—0, 6. 0—0 c5, 7. Sbd2 Sg4.

Svart spiller meget skarpt. Han belærer dog hurtig om at hvits faste centralstilling ikke lar sig løpe overende. En rolig utvikling med b7—b6 og Lb7 for å besværliggjøre det av hvit planlagte e5—e4 lengst mulig vilde være på sin plass. Men den østerrikske mester vil absolutt vinne.

8. Te1 Dc7, 9. c3 cd, 10. cd Sc6.

Situasjonen har avklaret seg litt, hvit vil marsjere op således: a2—a3, b2—b4, Lb2, Tc1 og Sd2—b3—c5. Eventuelt drives Sg4 tilbake. Lykkes denne opmarsj, så står hvit overlegen, da han får et meget generende initiativ på D-fløien og c-linjen — støttet til det faste og ubrytelige centrum. I det mest kritiske øieblikk beslutter svart sig derfor til å ofre S på e5.

Han håper dermed å kunne erobre nøklepunktet d4 samt å tilvirke sig angrepet. Dertil kommer at han får tre B for oficeren, men hvit ser at det sluttelig vil bli ham der får angrepet — støttet til de velplasserte oficerer.

11. a3 Kh8.
Et ventetrek, der oppbier b4.
12. b4 Sxe3.

Nu eller aldri. På mere rolige fortsettelsjer følger 15. Lb2 og den før nevnte trekkfølge med fordel til hvit.

13. Txe5 Dxf4.
Eller 15. — Sxd4, 14. Se5! Dc5, 15. Tb1 Sf5, 16. Tf5 Sd4, 17. Tg5, og hvit skal vinne. 17. — Sf5 strander på 18.

Lxf5, og svart står overfor truselen Lb2 osv.

14. Sb3 Sxd4, 15. Sfxd4 Lxd4, 16. Sxd4 Dxd4, 17. Tb1 e5.

Resultatet av svarts offerangrep kan nu gjøres op. Svart har tre tilsynelatende sterke B for en L, men hvits L-par behersker meget farlige diagonaler mot den svarte K-stilling. De svarte B vil enten bli solid blokert eller komme til å «henge», fordi de skal holde de aggressive diagonaler lukkede. Tilmed har hvit flere smukke returofre parate.

18. De1 f6, 19. Lb2 Db6, 20. Kh1 d4, 21. Txe5!!

Et lyn fra en kun lett overskyet himmel. T ofrer sig hensynsløst for å skaffe luft til angrepsvåbnet: de to L. Slår svart T, så følger enten:
a) 21. — fe, 22. Dxe5† Kg8, 23. Le4† Tf7, 24. Lxd4 med gevinst, eller
b) 21. — fe, 22. Dxe5† Df6, 25. Dxf6† Txf6, 24. Lxd4 Kg7, 25. Tf1 Lf5, 26. Lxf6† Kxf6, 27. g4, og svart mister en officer o^o kan gi op.

I stedet for partitrekket d5—d4 kunde svart ha spilt 20. — e4, hvorpå der ville følge det enkle 21. Lf1 truende Dd2 og Ld4 med fullstendig blokade av bøndene, og derefter trenger tånnene inn over c-linjen, og i det lange løp vil merofficeren gjøre sig gjeldende, da svart ikke kan spille med sine bønder p. gr. a. sin sårbar K-stilling.

Derimot må hvit vakte sig for varianten 20. — e4, 21. Lc2?, da svart så kommer til motspill med d4!, og hvis nu 22. Txe4 så Lf5, og svart står ikke så galt.

På 23. Te2 er svaret d5, og pa 23. Lxd4 følger Dc6.

Prof. Becker hadde overveiet 20. — e4, men da han så hvits sterke svar 21. Lf1, oppgav han trekket og spilte i stedet partitrekket — og kom ut for en ennu større overraskelse.

21. — Lg4.
Resignasjon. Svart ser at han ikke kan ta T, men nu er de svarte B sprenge og ufarlige.

22. Tc5 De6.
Svart går nødtvunget med til D-avbytning av frykt for det truende 23. Dh4 med umotståelig angrep.

23. Dxe6 Lxe6, 24. Te1 Tae8, 25. Kg1 Kg7, 26. Lb5 Te7, 27. Lc4 21. b6!

Tfe8, 28. Txe6 Txe6, 29. Lxe6 Txe6, 30. Lxd4 Te7, 31. Td5

Kf7, 32. Lxa7 Te1†, 33. Kf2 Ta1, 34. Td7† Ke6, 35. Txb7 Ta2†, 36. Kf3 Txa3†, 37. Le3 h5, 38. h3 h4, 39. b5 g5, 40. Tg7. Opgitt.

Svarts bønder er lamlagt, og den hvite B går uhindret frem.

Anm. etter «Skakbladet», hvis redaktør er fører av de hvite brikker i partiet.

56. Zukertort-parti.

Spilt i 5. runde den 6. sept. i turneringen om Hamilton-Russel-pokalen. V. Petrov-Lettland. R. Grau-Argentina.

1. d4 d5, 2. Sf3 Lf5, 3. c4 e6, 4. Db3 Sc6.

Dersom nu 5. Dxb7, så Sb4, 6. Sa5 Tb8, 7. Dxa7 Ta8, 8. Db7 Txa3!, 9. ba Sc2† og svart vinner. Men etter hvits neste trekk truer Dxb7.

5. Ld2 Tb8, 6. e3 a6, 7. Ld3 Lxd3, 8. Dxd3 Sb4.

Et godt trekk; i annet fall vilde hvit fortsette med a5 og b4.

9. Lxb4.

Dette er nødvendig; etter f. eks. 9. Db5 dc, 10. Dxc4 b5, 11. Db5 Sd5 etterfulgt av eventuelt c5 stod svart meget godt.

9. — Lxb4†, 10. Sbd2 Sf6, 11. 0—0 0—0, 12. c5.

Truer 13. Sb5 etterfulgt av a5 med L-vinst. Men trekket er bare spiltbart fordi hvit med f2—f4 kan blokkere centrum.

12. — Lxd2, 13. Sxd2 c6, 14. f4 Sd7, 15. b4 f5?

Mere utsikt til motspill bød 15. — f6, 16. Tf5 e5, 17. Th5 e4, 18. De2, eller 17. — g6, 18. e4 med innviklet spill.

16. a4 Dc7, 17. Tfc1!
Ikke så godt var 17. Tfb1, for svart kom etter f. eks. 17. — Ta8, 18. b5 ab, 19. ab Txat b6, 21. cb Sxb6, 22. Tc1 Sc4!, 23. bc Te8! til lett utligning.

17. — Ta8, 18. b5 Tfb8, 19. Sf3. Med eventualtruselen g4 fg?, Sg5! 19. — ab, 20. ab Dd8.

Svart vil ved avbytning på a1 etterfulgt av Ta8 lette sin stilling.

Allerede her ser hvit den fine vinstevei som består i å erobre den svarte Bb7. Allerede her har han S-offerten på b7 til hensikt, som bringer avgjørelsen.

21. — Txa1, 22. Txa1 h6.

Se anmerkningen til 19. trekk!

23. Ta7 Kf7, 24. Dc2 g6, 25. Sd2 Sf6, 26. Sb3 Ke8, 27. Sa5 Dc8, 28. Da2!

Nu truer S-offerten på b7; 29. Sxb7! Txb7, 30. Txb7 Dxb7, 31. Da7 og hvit vinner.

28. — Sd7.

Parerer truselen da nu feltet b8 er sikret. Foreløpig er alt dekket; hvits nærmeste oppgave består derfor i ved et angrep på K-fløyen å lokke den svarte S til g8 og så først gjennemføre det omtalte offer på b7.

29. Df2 Sf6.

Dersom 29. — Kf7, så vinner hvit på følgende fine måte: 30. Dh4 h5, 31. g4 fg (omtrent det samme som hg), 32. Dg5, og svart kommer gradvis i trekktvang. F. eks.: 32. — Sf8, 33. De5 Sd7, 34. Dd6, og hvit vinner da truselen Sxc6 er uparerbar.

30. Dh4 Sg8, 31. g4! Kf7.

Efter 31. — fo, 32. Dxg4 Kf7, 33. f5! med følgende Df4 kommer det til lignende vendinger som nettopp angitt.

32. g5.

Nu kan den svarte S aldri mere komme til d7!

32. — h5, 33. Df2 Ke8, 34. Da2 Se7.

Ifall 34. — Kd8, så vinner hvit tvingende som følger: 35. Sxb7! Txb7, 36. Ta8 Tb8, 37. Txb8 Dxb8, 38. Da7 Ke8, 39. Df7! osv.

35. Sxb7, 36. Txb7.

Svart gir op: det fins ingen parade mot 37. Da7.

Anm. av V. Petrov i Deutsche Schachblätter.

57. Siciliansk parti.

Spilt i 6. runde i fortuneringen den 29. aug.

Keres—Estland. Rojahn—Norge.

1. e4 c5, 2. Sf3 Sc6, 3. d4 cd, 4. Sxd4 Sf6, 5. Sc3 d6, 6. Lg5 Ld7, 7. Dd2 Sxd4, 8. Dxd4 Da5, 9. Lh4 Tc8, 10. Le2 e5, 11. Dd3 Le7, 12. 0—0 0—0.

Svart har til hensikt å foreta et utsiktsrikt B-offer, ellers hadde han trukket Tc6.

13. Lxf6 Lxf6, 14. Dxd6 Le6, 15. Dd2 h6, 16. Ld3 Tfd8, 17. De1 Lg5, 18. Kh1 a6, 19. g3.

Truer f4. Svart skjerper allikevel kampen.

19. — Lh3, 20. Tg1 Lg4, 21. h4 Lf3†, 22. Kh2 Db6.

Trekker Lg5, følger meget sterkt Sd5!

23. hg Dg6, 24. Tg2 hg, 25. Kg1 Id6, 26. Le2!

Ikke det fristende 26. Th2? p. gr. a. Dh6!! (truende Dxh2†), 27. g4 D6! med gode chancer for svart.

26. — Lxg2, 27. Kxg2 Dh7, 28. Lg4 Te8, 29. De5 Th6, 30. Dxg5 Th2†, 31. Kf3 Th1, 32. Txh1 Dxh1†, 33. Ke2 Da1, 34. Sd5 Dxb2, 35. Sf6† Kf8, 36. Sxe8 Dxc2†, 37. Kf1 Db1†, 38. Kg2 Dxe4.

og svart gav samtidig op (39. Lt3).

Anm. av L. Rellstab i Deutsche Schachblätter, som skriver: Om enn sjakkvennen gjerne ser at det dristige angrep trenger gjenem, så kan han dog heller ikke nekte et koldblodig og fint forsvar sin anerkjennelse. I dette parti ser vi følgerne av forsvaret.

58. Fransk parti.

Spilt 24. aug. i fortuneringens 1. runde.

Keres—Estland. Ståhlberg—Sverige.

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sd2.

Keres' favorittrekk, hvis soliditet synes bevist ved at for tiden flere mestre benytter det. Hensikten er å undgå svaret 3. — Sf6 som med fortsettelsen 4. e5 vilde gi svart den bedre stilling.

3. — c5, 4. Sf3 Sc6, 5. ed.

Den vanlige avbytning, da 5. c5 vilde påføre hvit en isolert centrums-B.

5. — ed, 6. Lb5.

På sin side kunde hvit skaffe svart en isolert B, men dette bytte ville lette rokaden for svart og gi ham en fordelaktig L-utvikling.

6. — c4.

Da svart ønsker å spille Ld6 uten å tape noe tempo (hva der vilde skje

dersom hvit slår dc), gjør han dette ten, og partiet blir meget sannsynlig remis.

34. — b4.

i stedet for å innlate sig i noen kamp overgir svart B, som allikevel ikke kan holdes.

35. cb Db6, 36. Db2 Sd7, 37. b5 f6, 38. ef Sxf6, 39. Tc1 Ld7, 40. Kg1.

Før å undgå en eventuell sjakk på e4 og samtidig blir den svarte S bunnet til forsvaret av d—B. Svart kan ikke slå Bb5, for da følger Tb1 med vinst av officeren.

40. — Te8, 41. Sg2 Se4, 42. Sf4 Sg5, 43. Kg2.

Om 43. Sxd5, så Sf3† og Sxd4.

43. — Lg4, 44. Tf1.

Om 44. Sxd5, så L f3†.

Sluttspillet er meget vanskelig, derfor må der spilles meget forsiktig for å tilintetgjøre svarts chancer.

44. — Tf8, 45. h4 Sf3, 46. Le2.

Om 46. Txf5, så Lxf5†, 47. Kxf5 g5 osv. Med teksttrekket hevder hvit B helt til han vinner i stor stil.

46. — Txf4, 47. Lxf3.

Om 47. gf, så Sxh4† osv.

47. — Txd4, 48. Lxg4 Tg4, 49. De5 Dg6, 50. b6 Tb4, 51. Dxd5† Kh7, 52. Tf8 De2†, 53. Kh3 Tb2. Det vilde være en meget uheldig form å forsøre sic på ved å true hvit med 53. — Db5, for da følger 54. Df5†.

54. Dg8† Kg6, 55. h5† Kxh5, 56. Df7†

og svart gav op, da der på 56. — g6 eller Dg6 følger 57. Dd5†.

Anm. etter «Caissa».

Norsk Sjakkblad

må igjen begraves. Faktisk er det nu fjerde gang. Overraskende nok har den siste leveperiode vart hele åtte år. Når næste fönixperiode begynner, er ikke godt å si, man håper i alle fall at det også denne gang er en tornerosesøvn. Grunnen til at bladet må stanse, er den samme nu som før, at hvor man enn slet og drog var det platt umulig å få endene til å møtes. Vi ber derfor abonnentene holde oss til gode at de siste numre er blitt mer enn vanlig forsinket.

Matchen Dr. Euwe—Paul Keres.

Enten man nu vil si at sjakkåret 1939 endte i festivitas og spening eller at sjakkåret 1940 seilte frem under full musikk, så er det ett fett, man mener i hvert fall matchen mellom Dr. Max Euwe og Paul Keres, som ambulerende foregikk i Nederland 24. desember—14. januar. Fulgt blev den av et stort og interessert publikum fra først til sist. Og ingen følte sig snytt, det var knivskarp fekting og overraskelser hele bataljen igjennem. Og de to herrer kjempende hadde det også hett, få hviledager og fem arenaer, litt frem og tilbake var det også med spilletiden, for det meste fra klokken ett til seks eller fra seks til elleve. Dessuten gjorde Keres sig det enda mere broget ved å reise hjem hver aften til sitt faste standkvarter, mens Dr. Euwe foretrakke å slå sig til ro for natten hvor slaget hadde stått.

Først lukket de to herrer litt på hverandre og spilte første og annet parti remis. Euwe spilte som hvit spansk, hvad Keres også forsøkte i det annet, da han som svart hadde det så vanskelig i det første at han med samme åpning hadde det beste håp om å vise motparten hvordan hvit egentlig skal behandle den spanske. Det var i Amsterdam.

Så drog herrerne til Utrecht. Nei, gutt, nu skal du få se spansk, tenkte hollenderen, og så blev det spansk åpning igjen. Partiet finner De nedenfor, spill det igjennem og repeter trekkene 22 til 30! Euwes vinstførsel er meget lærerik. Men Keres mener øiensynlig at han ikke lar sig belære, og spiller spansk også i det fjerde parti, igjen i Amsterdam. Han led et overraskende nederlag. Dr. Euwe hadde nu et forsprang 3 : 1, og mente at han nu kunde variere litt, åpnet med D—B og sludret litt med trekkene, så Keres fant leilighet til å spurte op og gjorde partiet til sitt. Euwe leder 3 : 2. Det sjette parti blev hårdt og langt, Euwe forseglet et dårlig hemmelig trekk og gav op i det 55. trekk. Dermed var stillingen jevn 3 : 3.

Nu blev kampplassen forlagt til Haag, og Euwe valgte igjen det spanske. Keres gjorde et feilaktig B-offer suplert med en grov bukk i det 29. trekk. Han gav op i det næste trekk. Euwe leder 4 : 3. Men nu var den baltiske tiger, nei kanskje vi av geografiske grunner får modifisere det til gaupe, også den baltiske gaupe var tirret og utnyttende Euwes svake 23. trekk i åttende parti la han ut i et veldig spring, som viste sig å være en dypenk vinstkombinasjon. Svart gav op i 36. trekk og stillingen er igjen utjevnet 4 : 4.

Dermed hadde det førnevnte villdyr fått blod på tann igjen, og da herrerne vel hadde fått pelsene av i Rotterdam og Euwe trukket sitt d2—d4, begynte kampens glansparti. Keres gjør et praktfullt posisjonelt D-offer og fremtvinger vinst i 34. trekk, og leder 5 : 4. Rotterdamerne fikk også den nasjonalt sett litt sure fornøielse å bivåne Keres' seir i det følgende tiende parti,

hvor Keres pent utnyttet et svakt trekk av nederlenderen. Keres leder 6 : 4, det var tre vinster på raka.

Da Keres steg av toget på jernbanestasjonen i Rotterdam den 7. januar var han samtidig trådt inn i et nytt leveår, det 24de. Det blev blomster og taler og smil og klapp, og et og annet trekk var det som glapp, altsammen for Keres. Det gikk også ham nu som Capablanca under AVRO-turneringen. Moral: Spill aldri turnering på egen fødselsdag. Keres leder 6 : 5.

Det tolte parti foregikk i Amsterdam igjen. Her åpnet Keres 1. Sf3, hindret Euwe i å rokere, styrte partiet etter egen vilje og vant etter 23. trekk. Med stillingen 7 : 5 tvilte ingen lenger på at han vilde vinne matchen, men tross det var publikumstilstrømningen like usvekket også til de to siste partier. Det 13. parti spiltes i Hilversum. Keres gikk inn i sluttspillet med en merbonde, men da han kun behøvde et remis for å sikre sig vunnet match, gjorde han sig ingen vinstanstrengelser, men tilbød sin motstander remis, hvad denne med håndslag tok imot. Keres leder 7½ : 5½. I det 14. parti søkte Keres å øke forsprangen og Euwe var ikke mindre ivrig for å minske det, derfor oppstod der en hissig kamp, som Dr. Euwe ved et B-offer og et sterkt K-angrep førte ut til sin fordel. Sluttstillingen blev derfor en knapp seir for Keres med 7½ : 6½. For Keres betød kampanen en stor vinding. For det var første gang han viste at han ikke bare er den store turneringsspiller, men at man nu også må regne ham som en ubestridt førsterangs matchspiller, som har like sterke krav som en hvilkensomhelst annen å få anledning til å spille om verdensmesterskapet.

59. Spansk parti, det lukkede forsvar. Truer 25. b4. Er 22. Sd5 Lxd5, 25. ed Sb4, 24. Le5! Txd5, 25. Db5 bedre?

Dr. Max Euwe. Paul Keres. 22. — Db8, 23. Tee1 Te8, 24. Txe5, dc, 25. Lxe6 Txe6, 26. Sd5 Ld8.

26. — Lxd5, 27. Dxd5 var åpenbart ufordelaktig for svart.

27. Lg5.

Efter dette smetter svart unda. Hvordan kan stillingen forsterkes? F. eks. med 27. Lxg7 Kxg7, 28. Dc5? K mangler luftfull.

27. — Td6, 28. Lxd8 Dxd8, 29. Sxe5.

Nøier sig med utligning. 29. Sf6+ Kh8, 30. Dh6 vilde være forfeilet fordi hvit intet luftfull har: 30. — Td1†, 31. Se1 Txet†!, 32. Txet Dxf6!

29. — Lxd5, 30. ed Txd5, 31. De1. Remis.

Anm. av M. Blümlich i Deutsche Schachzeitung.

60. Spansk parti.

Spilt som 5. matchparti i Utrecht den 27. desember.

Dr. Euwe. Paul Keres.

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lb5 a6, 4.

La4 Sf6, 5. 0—0 d6, 6. Te1 Ld7,

7. c3 Le7, 8. d4 0—0, 9. Sbd2 ed.

Et av Keres foretrukket våpen.

10. cd Sb4, 11. Lb3.

Efter 11. Lxd7 Dxd7, 12. Sf1 c5, 13.

b5 d5! hadde svart i partiet Yates-Romanowski, Moskva 1925 et godt spill.

11. — c5.

Med Sd5 etterfulgt av Sxc1 kan svart skaffe sig L-parret. Men det koster for megen tid.

12. Sf1 Lb5, 13. Sg3.

Efter 13. e5 de, 14. de Sfd5, 15. Lxd5 Dxd5, 16. Dxd5 Sxd5 hadde svart i partiet Kraus-Keres i Deutsche Schachzeitungs VI. fjernturnering et godt spill.

13. — d5, 14. e5 Se4, 15. Sxe4 de, 16. Txe4 Ld3, 17. Te3 c4, 18. a3!

Slår det svarte angrep tilbake.

18. — cb, 19. ab Le4.

Le2 hadde dékket Bb3, men stillet L mere passivt.

20. Sd2! Ld5.

Dxd4? 21. Te4!

21. Sxb3 Lxb4.

Hvit har en B mere, svart L-parret og trykk på d4 og e5, som er blokkert. Men snart viser det sig at det ikke er noen erstatning for B, fordi hvit får angrepet.

22. Tg3.

Truer Lh6.

22. — f6, 23. Lf4 Kh8, 24. Sc1 Le7, 25. Dg4 g6, 26. ef Lxf6, 27.

Le5 Tc8, 28. Sd3 Tc4, 29. h4!

Db6.

Truer Lxe5 etterfulgt av Txd4.

30. Td1.

Efter 30. f4 Txd4! hadde svart gode remischanser.

30. — Te2, 31. h5 Lxe5, 32. de Le6, 33. Dg5 Lf5, 34. hg.

Sd5 dekker alle svakheter i den hvite stilling; svart når ikke til å rydde den av veien.

34. — Lxg6, 35. Dh6! Tg8, 36.

Td2 Txd2, 27. Dxd2 Td8, 38.

Dh6 De6, 39. Sf4 Dcf†, 40. Kh2

Kg8, 41. Txg6†! hg, 42. Dxg6†. Opgitt, for på Kh8 vilde komme 45. Df6† Kh7, 44. Df7†, — 42. — Kf8, 45. Se6† Ke7, 44. Df6† Kd7, 45. Sxd8. Anm. av M. Blümich i Deutsche Schachzeitung.

61. Indisk parti, Nimzowitschs forsvar. Spilt som 5. matchparti i Amsterdam 30. desember.

Dr. M. Euwe. Paul Keres.

1. d4 Sf6, 2. c4 e6, 3. Sc5 Lb4, 4. Dc2 0—0, 5. Lg5.

Ennu lite utforsket.

5. — h6, 6. Lh4 Sc6.

Euwe anbefaler i sin lærebok d5.

7. e3 Te8, 8. Ld3.

Bredre 8. Le2.

8. — e5, 9. d5! e4, 10. dc.

10. Le2 var nødvendig. Efter tekstrekket får svart heftig angrep.

10. — ed, 11. Dxd3 dc, 12. Dxd8 Lxc3†, 13. Dd2.

Efter 13. bc Txd8, 14. Lxf6 gf vilde de svake hvite Bc3 og Be4 straks bli angrepet med Le6.

13. — Lxd2†, 14. Kxd2 Se4†, 15. Ke2 Le6, 16. Tc1 g5, 17. Lg3 Tad8, 18. Sf3.

Efter 18. f5 Td2†, 19. Ke1 Tg2, 20. fe Lg4! er hvit hjelpestøs.

18. — c5, 19. Thd1 Txd1, 20. Kxd1 g4, 21. Sg1?

21. Sh4!

21. — Td8†, 22. Ke1 Td2!, 23. f3 Tg2, 24. fe Tg1†, 25. Kd2 Txe1, 26. Kxc1 Lxe4, 27. b3 Ld3, 28. Lxc7 h5.

Hvit er fortapt. Le7 er bundet, da han må bevokte truselen g4—g5, h2xg5 h5.

29. Kd2 Lb1, 30. Kc3 h4, 31. a4 Lxe4, 32. Ke4 b6, 33. a5 ba, 34.

Kxc5 Lc2, 35. Kb5 Lxb3, 36. Kxa5 Kg7, 37. Ka6 Kg6, 38. e4 g3, 39. hg h3.

Opgitt, for etter 40. g4 vinner Kg5 etterfulgt av Kxg4 hurtig Le7 for Bh5 og dermed partiet.

Anm. av M. Blümich i Deutsche Schachzeitung.

62. Indisk parti.

Spilt som 9. match-parti.

Dr. M. Euwe. P. Keres.

1. d4 Sf6, 2. c4 e6, 3. Sf3.

Med 5. Sc5 Lb4 hadde Euwe i 5. parti gjort dårlige erfaringer; nu forsøker han med det solide dame-indisk, hvilken åpning han kjenner ut og inn.

3. — b6, 4. g5 Lb7, 5. Lg2 Le7.

Dette forsvarssystem synes å være bedre enn 5. — Lb4†, 6. Ld2, hvad der fører til L-avbytning og derved beforderer hvits utvikling. I den følgende partidel er den svarte K-L verdifullere enn hans hvite kollega på D-fløien, der ikke rår over noen gode utviklingsfelter, mens Le7 senere kommer til å stå meget godt på f6. 6. 0—0 0—0, 7. Sc5.

Dermed tillater hvit avbytning av denne S, som egentlig skulle bestryke feltet e4, men der er ingen bedre tanke å øine. Man har her forsøkt forskjellige trekk, som f. eks. 7. b5, 7. Tc1, 7. Dc2 osv., men ingen av disse er egnet til å beregne svart vanskeligheter. Teksttrekket er nok det sikreste.

7. — Se4, 8. Dc2 Sxc5, 9. Dxe3.

En interessant tanke er her 9. bc, hvorved trueas såvel 10. Sg5 som 10. e4. 9. — f5 kunne da besvares med 10. d5!, hvad der ville være adskillig ubehagelig for svart. Men svart kunde måskje spille 9. — Sc6 for etterpå med Sa5 og La6 å begynne et motspill på svekkelsen c4. Teksttrekket er i hvert fall solidere.

9. — d6.

Slik spilte jeg også mot Aljechin i Buenos Aires, hvilket parti endte med remis. Men det er sannsynligvis bedre her å spille 9. Le4, for å forhindre det følgende sterke mottrekk.

10. Dc2!

Men nu kan truslene 11. Sg5 og 11. e4 bare pareres ved svekkelsen 10. — f5, som svart også beslutter sig til. Ellers var det bare spørsmål om 10. — Sc6 for å besvare 11. e4 med 11. — Sb4, 12. Db5 d5, men så har hvidt et sterke svar 11. d5! ed, 12. cd Sb4, 13. Db5 til rådighet, hvorpå han hurtig vilde komme i fordel.

10. — f5, 11. Se1.

Slik spilte også Aljechin, men her vilde jeg ha foretrukket 11. d5 e5, 12. e4; at da 12. — f4, 13. gf ef, 14. Sd4 neppe var brukbart, behøver ingen forklaring, men også etter 12. — fe, 15. Dxe4 Sd7, 14. Dc2 torde den hvite stilling være å foretrekke. Efter

tekstrekket kommer den hvite S til å stå noe forkjært.

11. — Dc8.

Det er bedre enn 11. — Lxg2, 12. Sxg2 c6, hvad jeg spilte mot Aljechin. Dersom hvit nu bytter, står den svarte D på b7 rett godt.

12. e4 Sd7, 13. d5.

Dette fremstøt er nok overilet og berører hvit hans åpningsfordel. Med 15. ef ef, 14. d5 kunde hvit ennu få et noe bekjemmere parti, til tross for at svart etter 14. — Lf6 etterfulgt av Se5 ikke står dårlig.

13. — fe!

Fører til komplikasjoner, men som ikke er ugunstige for svart. Hvit må nu stå igjen på e4, for på 14. de følger Sc5 med godt spill for svart.

14. Dxe4.

14. Lxe4 Sf6 fører ikke til noe, som lett vil sees.

14. — Sc5, 15. De2.

15. Dc2 Lf6, 16. Tb1 lar svart få et godt spill.

15. — Lf6, 16. Lh3.

Angrepet mot e6 resulterer ikke i noe. Hvit hadde gjort bedre i allerede her med 16. de Lxg2, 17. Sxg2 Sxe6, 18. Le5 å spille på utligning.

16. — Te8!

Dermed blir 17. Sd5 forhindret, for så kom enkelt 17. — ed! med i det minste B-vinst. Ellers var også 16. — De8 17. de Le8 mulig, hvorpå best fulgte 18. Lg2.

17. Le3 Dd8.

Nu har svart fullstendig befridd sig og står utmerket.

18. Lxe5 ed, 19. Le6†?

Hvit spiller fremdeles på forviklinger og kommer således gradvis i avgjørende nakkdel. Her vilde 19. Le5 d4, 20. Lg2 Lxg2, 21. Sxg2 de, 22. Sxe5 Ld4, 23. Dd2 Lxe5, 24. fe Te5 gi et sluttspill, som viistnok også står gunstigere for svart, men ved godt spill nok lot sig holde.

19. — Kh8, 20. Td1.

Dette trekk beror på en overseelse, men det var allerede vanskelig for hvit å finne en tilfredsstillende fortsettelse. På 20. Lb4 vilde komme 20. — De7, 21. ed Lxd5 osv., men på 20. Sg2 kommer 20. — bc, 21. Sf4 Le5! med vinst.

20. — dc5?

Men her var 20. — bc (21. cc) Lxd5!

22. Txd5 De7!) meget enklere. På 21. Sg2 kunde da ha fulgt 21. — Le5, på 21. f4 dc.

21. Sg2.

Da hvit spilte 20. Td1 overså han at her på 21. ed enkelt kunde følge 21. — Lxd5!, 22. Txd5 De7.

21. — d4, 22. f4?

En feil, hvorpå det hvite parti overraskende hurtig bryter sammen. Her måtte skje 22. Tfef!, hvormed hvit hadde hatt gode chanser til å holde partiet. Vitsen består i at sluttspillet etter 22. — Lc8, 23. Dg4 Lxe6, 24. Tx6 Txe6, 25. Lxe6 De8, 26. Dxe8 Txe8, 27. Kf1 slett ikke er så lett å vinne for svart. Det fins måske sterkere fortsettelse for svart, men i hvert fall hadde hvitt hatt et lettere forsvar enn i partiet.

22. — d3!

Derved blir den hvite konges åpne stilling utnyttet.

23. Txd3 Dxd3!

Hvit hadde tilsynelatende bare regnet med 23. — Ld4†, 24. Kh1 hvorefter han langsomt befri sig med h5 og Kh2 og vilde ha fått et ganske spillbart parti. Men D-ofret bringer de svarte L og T til avgjørende virking.

24. Dxd3 Ld4†, 25. Tf2.

Fvngent, for etter 25. Kht Txe6 er truselen Tae8 etterfulgt av Te2 ikke mulig å parere lenger.

25. — Txe6, 26. Kf1 Tae8!

Det er meget sterkere enn 26. — Lxf2, 27. Kxf2 Tae8, 28. Sh4 Td6, 29. Dc5 Le4, hvad sannsynligvis også hadde vært vunnet, men meget mere omstendelig enn tekstfortsettelsen.

27. f5.

På 27. Td2 Le4, 28. Db5 Lf5, 29. Dd1 (Etter 29. g4 Lxg4 truer Le2†) 29. — Lh5 står hvit næsten patt og har mot g7—g5—g4 etterfulgt av Te6—e5—f3 ingen parade. En vakker stilling! Med tekstrekket vil hvit skaffe sig S-feltet f4.

27. — Te5, 28. f6 gf, 29. Td2.

Naturligvis ikke 29. Txt6 p. gr. a. 29. — Te2 eller også 29. — Lxg2†. Nu har hvit mot 29. — Le4, 30. Db5 Lf5 forsvaret 31. Sf4 til rådighet; derfor måtte B først bli bragt fra g7 til f6. Ellers hadde på 29. Tf4 trekket 29. — Te2 avgjort.

29. — Le8, 30. Sf4 Te5.

Blandt de forskjellige vinstfortsettelse velger svart her den vakreste. Ellers vant her også temmelig interessant 30. — Tf†, 31. Kg2 T8e5, 32. Dc2 L^o4 (eller også 32. — Tg1†, 33. Kxg1 Txg3†, 34. Kf1 Tg1†, 35. Ke2 Lg4†, 36. Kd5 Lf5† etterfulgt av Lxc2 med to mer-B), 33. Txd4 (33. Tf2 Tf3! osv.), 33. — cd 34. Da4 d3, 35. Db4 Kg7 osv. 31. Db1 Tf3†, 32. Kg2 Txf4!

Nu viser det sig hvilken kraft de to L har på åpent brett.

33. gf Tg8†, 34. Kf3 Lg4†.

Opgitt.

På 35. Ke4 følger 35. — Te8† etterfulgt av matt, på 35. Kg2 ganske enkelt 35. — Lf5† etterfulgt av Lxb1. Anm. av P. Keres i Deutsche Schachblätter.

65. Indisk parti, Nimzowitschs forsvar.

Spilt som 10. matchparti.

Paul Keres. Dr. Euwe.

1. d4 Sf6, 2. c4 e6, 3. Sc3 Lb4,

4. Dc2 Sc6, 5. e3.

I det 6te parti skjedde 5. Sf5 0—0, 6. Lg5 h6, 7. Lh4 d6, 8. e5 De7, 9. Le2 e5, -0. d5.

5. — e5, 6. de.

6. d5 Se7, 7. Sf5 Lxc3†, 8. Dxc3 d6, 9. Le2 0—0, 10. Se4 gav i partiet Keres-Aljechin, Dresden 1926, likt spill.

6. — Sxe5, 7. Ld2 d6, 8. a3 Lxc3, 9. Lxc3 0—0, 10. Sf3 Sfd7!, 11. Le2.

Truer 12. Sxe5 Sxe5, 13. c5!

11. — De7, 12. Td1! Sxf3†, 13. gf.

Vågsomt! 13. Lxf5 gav sikkert utligning.

13. — f5, 14. Tg1 Tf7, 15. Dd2 Sf6.

Euwe holdt dette etterpå for å være feil og anbefaler Se5 etterfulgt av Le6.

16. c5 d5.

dc, 17. Ld8† Dxd8, 18. Txd8† Tf8, 19. Lc4†, osv. eller 17. — Se8, 18. Le4; eller 16. — Se8, 17. Dd5!

17. Lxf6 Dxf6.

Txf6, 18. Dxd5† Le6, 19. De5 med D-vinst.

18. Dxd5 Le6, 19. Dxb7 Taf8.

Man kunde også tenke på Tff8 etterfulgt av Tb8.

20. f4 Te7, 21. Td2 Lf7, 22. Dxa7 Dh4, 23. Db7 Txe5, 24. Dg2! g6, 25. Dg5 Th3, 26. Dxh4 Txh4, 27. Td4 Txh2, 28. Lf3. Holder det svarte T borte fra kampllassen.

28. — Le8, 29. a4 Tf6, 30. Th1 f1xh1, 31. Lxh1 Kf8, 32. Lb7 Lc6, 33. Lxc6 Txc6, 34. b4 Ke7,

35. Kd2 h5, 36. a5 Ta6, 37. Kc3

Ta8, 38. c6 Th8, 39. b5 h4, 40.

b6 cb, 41. ab h3, 42. b7 h2, 43.

Td1 Td8, 44. Txd8, h1D, 45.

b8D De1†, 46. Kb4 Db2†, 47.

Ka5 Da3†, 48. Kb6 Db4†, 49.

Kc7.

Ongitt, for på 49. — Da5† redder den hvite K sig for sjakken med 50.

Kb7 Db5†, 51. Kc8 Da6†, 52. Db7†.

Anm. av M. Blümich i Deutsche Schachzeitung.

64. Indisk parti, slavisk forsvar.

Spilt i Rotterdam som 11. matchparti.

Dr. M. Euwe. Paul Keres.

1. d4 d5

Også Keres forlater den Nimzo-indiske stil. Han skulle vel ikke på sin fødselsdag gått hen og blitt helt fredelskende stemt?

2. c4 cb.

Han bekjemper dr. Euwe med hans egne våpen. Det kan bli moro.

3. Sf3 Sf6, 4. cd.

Abytningsvarianten i slavisk, hvor likevektsstillingen i almindelighet blir holdt meget lenge. At den kan gå over i skarpt spill, viser det 8. parti fra matchen om det nederlandske mesterskap mellom Dr. Euwe og Landau og partiet Dr. Aljechin—Dr. Euwe fra AVRO-turneringen.

4. — cd, 5. Sc3 Sc6, 6. Lf4 Da5.

Vanligvis fortsetter man, som det skjedde i partiet Dr. Euwe—Landau, med 6. — e6, eller med 6. — Lf5, som Dr. Euwe spilte mot Dr. Aljechin. Det kan også meget vel bli spørsmål om 6. — a6 eller 6. — Db6 ifølge Dr. Euwe.

Tekstrekket er i denne variant helt nytt, og beviser at estlenderen er mindre fredelig tilsinns og på langt nær har tapt fektelysten. Hvad vi også får se av det følgende.

7. e3 Se4, 8. Db3 e6, 9. Ld3 Lb4.

Nei, dette må da være et synsbedrag, vil man si, det ser da ut som den oppstår stilling må ha sett lyset i Cambridge Springs-varianten i avslått D-gambit. Hvad opstillingen av officeholder det svarte T borte fra kampllassen.

10. Lxe4 de, 11. Sd2 0—0.

Et B-offer, hvis antagelse ikke innebærer noen imaginær fare for hvit, da svart skulle få prektige angrepsschanser. F. eks. 12. Sxe4 e5, 13. Le6, 14. Dc2 Le4, 15. Ld6 La6 osv. Derfor

12. 0—0.

Med 12. — f5 skulde der p. gr. a. 15. Sc4 være forbundet med vanskeligheter. Keres beslutter derfor å offre Be4; et offer som dog maner hvit til stor forsiktighet.

12. — Df5, 13. Sdxe4.

Ikke 13. Sxe4 p. gr. a. 15. — Lxd2, 14. Sxd2 Sxd4, og svart har fått sin B tilbake med godt spill.

13. — Lxc5, 14. Sg3!

A trekke 14. Sd6 ville være feil p. gr. a. 14. — Sxd4, f. eks. 15. Dxc3 Dxf4, 16. Dxd4 (16. ef? så 16. — Se2† til fordel for svart) 16. — Dxd4, 17. ed Td8 og svart har det beste spill. På 15. Sxf5 (?) Sxb5, 16. ab Lxb2 osv.

14. — Dd5.

14. — Sxd5 er naturligvis nu umulig p. gr. a. 15. Dxe5.

15. bc.

Forsterker den hvite B-kjede, men det synes dog å tale mot å slå med B at svart etter

15. — Sa5, 16. Db4 b6

med den tydelige hensikt å utvikle D-L og opstilling av, respektivt fordobling av tårnene på den halvt åpne c-linje, kan bringe feltet c4 i sin makt og sette Bc5 under sterkt trykk. Hvit kan ikke hindre planen, og setter derfor imidlertid selv i scene et angrep mot den svarte rokadestilling, som den videre utvikling viser.

17. e4 Dc6, 18. Tfd1 Td8.

Ellers virker d4—d5 meget forstyrrende.

19. Td3 La6, 20. Tf3 Td7.

En forholdsregel i rette tid, men den synes ikke å være helt tilfredsstilende.

21. Sh5.

Dr. Euwe mente han ikke behøvet å frykte 21. — Le2. Keres viste ef-

ter endt parti at han med den korte betenkningstid som her stod ham til rådighet, ikke hadde tid til å gjennemregne alle varianter, men at han dog var opmerksom på at han kunde gjøre dette trekk. Dr. Euwe betraktet den følgende variant, som ganske visst er tvungen, som meget gunstig for ham. Keres var ikke her helt enig med ham: 22. $Sf6\uparrow$ gf, 23. $Tg3\uparrow$ $Kh8$, 24. $Lh6$ $Lh5$, 25. $Lg7\uparrow$ $Kg8$, 26. $Lxf6\uparrow$ $Lg6$, 27. $e5$ $De4$, 28. $Dh2$ $Kf8$, 29. $Dd2$ $Ke8$, 30. $Dh6$ $Tc7$, 31. $h4$ $Kd7$, 32. $h5$ osv.

21. — $f6$, 22. $Tg3$ $Kh8$, 23. $Sxg7!$ $Dxe4$.

Om 23. — $Txg7$ så 24. $Txg7$ $Kxg7$, 25. $De7\uparrow$ $Kg8$, 26. $Dxf6$, og svart måtte for å parere den dobbelte matt-trusel 27. $Le5$ og $Lh6$ prøsi ennu en B. I de 3 B for den ofrede S har hvit da mere enn nok kompensasjon for å vinne.

24. $Sh5$ $Df5$.

24. — $Tf7$ skulde også ha blitt besvart med:

25. $Sxf6$.

Om nu 25. — $Dxf6$ (?), så det ganske nærliggende 26. $Le5$.

25. — $Tf7$, 26. $Le5!$ $Sc6$, 27. $Dd6$ $Sxe5$, 28. de Taf8, 29. $h3$ $Lc4$, 30. $Td1$ $Lxa4$.

Nu følger en åndfull avslutning.

31. $Dd8!!$

Med truselen 32. $Tg8\uparrow$ $Txg8$, 33. $Dxg8$ matt. At 31. — $Txd8$ strander på 32. $Txd8\uparrow$ og matt på det følgende trekk er lett å se. Svart kan bare redde forliset ved $Txf6$. Hvit slår da bare tilbake med e-B, og matt-truselen står der like fullt. Keres gav derfor op.

Stillingen var da: Keres 6. Dr. Euwe 5 point.

Aum, er hentet fra en nederlandsk sjakkspalte, «de een Nederlandsche schaakvriend en abonnent ons beeminenswaardig sturden» (Veel dank!), glossator ukjent.

65. Zukertort-Reti-parti, tsjekkisk gambit.

Spilt som 12. matchparti.

P. Keres. Dr. M. Euwe.

1. $Sf3$ $d5$, 2. $c4$ dc.

Svart gir til kjenne at han akter å lede inn i antatt D-gambit. Ved å holde D-B tilbake forstår hvit å sette et anet preg på åpningen.

3. $e5$ $c5$, 4. $Lxc4$ $Sf6$, 5. $0-0$ $a6$, 6. $b3$ $b5$, 7. $Le2$ $Lb7$, 8. $Lb2$ $Sbd7$. Da svart ennu ikke vil si noe om han vil bruke sin K-L på $g7$ eller annet steds, blir hans K-floei lenge utviklet. Denne omstendigheten benytter hvit sig kvikt av, for å hindre svart i hans oppbygning på D-floien. De fremskutte B gir ham leilighet til det.

9. $a4!$ $Db6$.

Svart kvir sig med rette for trekket $b5-b4$, fordi derved en hvit S blir innrømmet det evige felt $c4$.

10. ab ab, 11. $Txa8\uparrow$ $Lxa8$, 12. $Sa3$ $Lc6$, 13. $d4$ $e6$, 14. dc.

Her kan det endog bli spørsmål om 14. $Dd5$. Teksttrekket har den nakkedal at det utvikler motparten. Men Keres har nok sett en sluttspillfordeling.

14. — $Lxc5$, 15. $Sd4!$ $Lxd4$.

I motsatt fall må han rykke frem.

16. $Dxd4$.

Det var gement. Ved D-bytte kommer det hvite T hurtigere i spill enn motpartens, og $Bb5$ blir ennu svakeare. Efter partiets slutt viste undersøkelsene som de to spillerne foretok, at sluttspillet dog haue gitt svart gode remisutsikter.

Idet svart undviker D-bytte, svekker han sitt spill p. gr. av den forhindrede rokade, og hans mottrusel ($g2$) har ingen som helst betydning 16. — $Db7$, 17. $Db4!$ $Sd5$, 18. $Dd6$.

D kunde allerede i 17. trekk ha besatt dette felt, men gjorde det ikke for å ha i behold truselen 18. $Sxb5$ og 19. $Sd6\uparrow$. Keres behandler sitt rokadeforhindringsangrep meget fint.

18. — $Se7$.

For umiddelbart å dekke $g7$: 19. $Lxg7\uparrow$ $Sf5$ samt $Tg8$ og det hittil harmlose angrep på $g2$ slår plutselig igjenremis.

19. $Te1!!$ $b4$, 20. $Se4$ $Sf5$, 21. $Df4$.

Truer bl. a. $g2-g4$.

21. — $Lxg2$, 22. $Sd6\uparrow$ $Sxd6$, 23. $Dxd6$. Opgitt.

Truselen $Tc7$ er for sterkt. En overraskende kort seir.

Anm. av Dr. E. Voellmy i Schweizerische Schachzeitung.

66. Dame-gambit, akseptasjons-systemet.

Spilt i Amsterdam som 14. matchparti.

Paul Keres. Dr. Euwe.

1. d4.

Har Keres allikevel tenkt å spille på vinst i siste parti? Det synes næsten slik. Ellers hadde han vel spilt $e2-e4$, hvilken åpning nettopp kan lede til remisstillinger.

1. — $d5$, 2. $c4$ dc.

Men også Dr. Euwe synes å være krigersk anlagt i kveld. For antatt Dame-gambit, som det nu er blitt, bruker å føre til skarpe skjermutsler.

3. $Sf3$.

Som man vet har svart etter 3. $Sc5$ et godt svar i 3. — $e5$. Tekstfortsettelsen følger nu kjente veier en hel rekke trekk igjennem.

3. — $a6$, 4. $e3$ $Sf6$, 5. $Lxc4$ $e6$, 6. $0-0$ $c5$, 7. $De2$.

På nytt et bevis for at Keres ikke er noen fredens mann. Han kunde jo nu ved de tilby utbytning av damene, hvorefter man, forutsatt at Dr. Euwe gikk med på transaksjonen, satte kurs for likt sluttspill.

7. — $Sc6$, 8. $Td1$.

I denne variant er i de siste år næsten utelukkende blitt spilt dette trekk. Sterkt i betrakting kom også 8. $Sc5$, hvad bl. a. skjedde i fjerde parti i den annen match om verdensmesterskapet mellom Dr. Euwe og Dr. Aljechin. Hvit, Aljechin, fikk i dette parti et seirende angrep.

8. — $b5$, 9. $Lb3$.

Hittil er alt etter teorien og er grundig undersøkt. 9. dc $De7$ gir ikke hvit noen som helt fordel.

9. — $c4$, 10. $Le2$ $Sb4$, 11. $Sc5$ $Sxc2$, 12. $Dxc2$.

Samme stilling er opstått i en masse partier. Hvit behersker centrum og har et forsprang i utvikling. På den annen side har svart B-overvekt på D-floien og rår over begge L. Men allikevel er man ikke enig om hvilke av disse faktorer det er som veier mest.

12. — $Sd5$.

Ifølge Landau, som igjen har det fra russiske analytikere, skal trekket etter nye undersøkelsene være å anbefale. 12. — $Lb7$, hvad såvel Grünfeld anvendte mot Dr. Euwe i Zandvoortturneringen 1956 som Flohr mot

Reshevsky i Nottingham-turneringen 1956, bragte svart etter 13. $d5!$ i nakkedal.

13. $b3$.

Van Scheltinga fortsatte i fortureringen om Nederlandsmesterskapet mot Landau med 15. $e4$, hvorpå Landau fikk meget tilfredsstillende spill med 15. — $Sb4$, 14. $De2$ $Sd5$.

13. — cb.

Ifølge russiske analyser var det meget vel verd å tenke på 15. — $Lb4$ med den eventuelle fortsettelse 14. $Sxd5$ ed. 15. bc de (naturligvis ikke 15. — bc p. gr. a. 16. $Da4\uparrow$ og 17. $Dxb4$), 16. $De4\uparrow$ $Le6$, 17. $Sg5$ $Dd5$ med gunstig spill for svart.

14. $Dxb5$ $Lb7$, 15. $Se5$.

Med den ødeleggende trusel 16. $Sxb5$ ab, 17. $Dxb5\uparrow$, og svart ligger i skitten. Derfor:

15. — $Sxc3$

og nu tar etter

16. $Dxc3$ $Tc8$, 17. $De1$ $Ld6$

svart ledelsen.

18. $Sd3$.

Hvit måtte her være opmerksom på 18. — $Lxe5$, 19. de $Dg5$. Efter 18. $Lb2$ vilde 18. — $Te2$ ha gode muligheter, 18. — $Dh4$, 19. $h3$ 0-0, 20. $a4$ $b4$!

Et B-offer som former innledningen til en vakker kombinasjon.

21. $Sxb4$ $Lf3!$, 22. $Sxa6$.

På 22. gf $Dxh5$, 23. f4 $Lxb4$, 24. $Dxb4$ $Dg4\uparrow$ og 25. — $Dxd1$; mens dersom hvit undlater 25. f4 og inntar en avventende holdning f. eks. med 25. a5, vilde han nok la følge 25. — $f5$ i forbindelse med $Tf8-f6-g6$. Derimot vilde 25. — $Lh2\uparrow$ intet utrette fordi den hvite K etter 24. $Kh1$ $Lg5\uparrow$, 25. $Kg1$ $Dh2\uparrow$, 26. $Kf1$ undvek til e2.

Svart skulde derfor i denne variant etter 25. $Kg1$ være tvunget til ved 25. — $Lh2\uparrow$ gjentagelse av de samme trekk å nøie seg med rett og slett remis.

22. — $f5$.

Svart kan ved 22. — $Dg5$, 23. $Df1$ $Lxd1$, 24. $Dxd1$ $Da5$, 25. $Sc5$ $Lxc5$, 26. de $Tfd8$ fulgt av $Txe5$ på muligvis krever en vinststilling. Dr. Euwe vil dog heller ved forsterkning av angrepet ved å bringe $Tf8$ over $f6$ til $g6$ fremtvinge en hurtig seir. Ved svaret

23. $La3$

motorbeider hvit vylanen.

23. — Lxa3, 24. Txa3 Lxd1.

A dryge lenger med å innkassere rentene kunde bli fatalt. På 24. — Tf6 vilde hvit f. eks. ved 25. Tc1 trekke T med tempovinst ut av truselen fra L-langrept. Visstnok vilde da 25. — Tc—f8 oanytt skape truselen Tg6, men etter 26. Kf1 (ikke 26. h2 Tg6, 27. g5 p. gr. a. 27. — Dxh5†!, 28. Kxh5 Th6 matt) er det overmåte vanskelig for svart å sette truselen igjennem.

25. Dxd1 f4.

For å fremkalte en svekkelse av de hvite centrumsbønder, og en av disse blir da lett angrepssobjekter.

26. e4 De7, 27. Tb3.

(Om 27. Sc5, så 27. e5.

27. — Dd6!, 28. Dd5.

28. Sc5 vilde nu strande på 28. — Txc5, og 28. Sb4 på 28. — Tc4, 29. Sc2 Tfe8 osv.

28. — Tfd8, 29. Sb4 Dxd4, 30. Dxd4 Txd4.

Man skulde tro at prosessen nu innen få trekk skulde avsluttes til gunst for svart. Men Keres forsvarer sig med hånd og tann og argen list så det blev nødvendig å ruke ennu en afften på partiet.

31. Sd3 g5.

Måskje vilde både her og på det neste trekk Txe4 være det rette svar. Men Dr. Euwe var redd for at forholdsreglene mot den frie a-B kunde medføre tapet av f-B.

32. h4 Txa4, 33. f3 h6, 34. hg hg, 35. Tb5 Kf7, 36. Tb7†.

Ikke 36. Txe5 p. gr. a. 36. — Ta1†, 37. Kf2 Te2 matt. På 37. Kh2 Th8† og matt i næste trekk.

36. — Kf6, 37. Sf2.

Truer fortarende å gi sjakk, til å begynne med Sg4†.

37. — Kg6.

Nu vil ikke denne list lykkes, da Sg4 skulde bli besvart med Ta1†, som angitt i noten til hvits 36. trekk.

38. Tb5 Tc1†, 39. Kh2 T4a1, 40. Tb2 Tf1, 41. Te2.

Det følgende trekk blev nu forseglet av Dr. Euwe, og partiet blev i nytt møte spilt ferdig i Amsterdams sjakkhus.

Allerede et overfladisk bikk på stillingen lærer at alle hvite offiserer er bundet til sin plass. Det hvite T

må fortsatt dekke S, S må fortsatt bestryke feltet h1 og K kommer ikke til h5 uten at T-offeret Th1† (Sxh1 Txh1†, Kg4 1h4) umiddelbart avslutter striden til gunst for svart. Svart er p. gr. a. sin materielle overvekt og dessuten at han rår over mere bevegelsesfrihet, tydelig i fordel. Og dog er veien til vinst ennu ikke klar, så svart har nok mange skjær å styre utenom før han er sikker på vinsten. Dr. Euwe hadde som slutt-trekk notert

41. — Kh5.

Keres hyste i begynnelsen den mening at 41. — "hadde vært sterke. Den følgende variant skulde da vært brukbar, selv om alle hvits trekk var tyngne: 42. fg Kg5, 43. Tb2 e5, 44. Te2 Ta8, 45. Tb2 Th8†, 46. Sh5† Kxg4, 47. Tc2 (Om 47. Tb5 så 47. — Th5 med truselen 48. — f5, 49. gf Txf5 osv.) 47. — Txh5†, 48. gh Kf5, men om enn etter dette den hvite h-B vilde være en god trumf i hvits hånd, trodde dog Dr. Euwe at denne fortsettelse i noen grad var risikabel, og Keres medgav dette. Med tekstrekket fulgte Dr. Euwe en lignende plan, men under tegn.

42. Tb2 g4.

Herved blev båndet mellom de hvite B brutt, og dette gjør løsningen av problemet mindre innviklet for svart.

43. fgt Kg5, 44. Tc2 Kf6.

Ut fra feltet e5 kan den svarte K ta aktivere del i striden enn dette var mulig før.

45. Tb2 Ke5, 46. g5.

De hvite offiserer må fremdeles støtte hverandre. Derfor rykker den hvite g-B op. Og naturligvis utgjør den også en faktor som det må regnes med.

46. — Ta3.

For eventuelt å trekke Tg5.

47. Sh3 Kxe4, 48. g6 T3a1.

Ikke 48. — Tg5 p. gr. a. 49. Sxf4 Kxf4,

50. Tb4† osv.

49. Sf2† Kf5

Svart må gå til verks med grotesk forsiktighet, ellers kan hvit ennu gjøre remis.

50. g7 Ta8, 51. Tb7 Tg8.

Mindre forsiktig hadde 51. — Txf2 vært. Vel hevder svart da etter 52. Tf7† Kg6, 53. Tf8 Kxg7 (tyngent), 54. Txa8 en B mere, men vinsten er da fremdeles tvilsom. Da skulde det

tilsynelatende sterke 54. — f5 blitt be- svart med 55. Kg5. Sluttspillet etter 56. Sd4 Ke5, 57. Sf5† Tf5!. 58. gf Kd4 er tapt for hvit.

52. Sd3 Kf6, 53. Sc5 Txg7. 57. — Kf5!, 58. g4† Ke5, 59. Resten koster Dr. Euwe ingen anstrengelse mere.

54. Txg7 Kxg7, 55. Sxe6†, Kf6. Hvit gav op.

56. Sc5. Anm. som til 11. parti.

Norsk Sjakkblads korrespondanseturnering

En gruppe er for lengst ferdigspilt og referert her i bladet. Av de gjenstående grupper var den ene enda ikke ferdigspilt, så ett parti måtte avdømmes for i det hele å kunne avslutte turneringen. Grunnen til dette partis sene forløp er den meget sene postforbindelse mellom Norge og Island. Det er utrolig, men et faktum at brev fra Island og hit har tatt over en måned for å komme frem. Postforbindelsen med Rusland synes også å ha vært litt tilfredsstillende, da både den russiske og de norske spillere har klaget over manglende mottrekk. Det er forøvrig å beklage at to av spillerne i den gruppe russeren deltok i, ikke fullførte noe av sine partier og heller ikke har besvart turneringsledelsens henvendelser. Deres partier måtte derfor strykes.

Det siste parti i turneringen, partiet Arthur Svendsen—Th. Hjalmarss er blitt bedømt av norsk mester Sverre Alstad, som forøvrig har vært turneringsledelsens konsulent i tvistespørsmål.

Resultatene blev som følger:

1. klasse.	1	2	3	4	5	Sum	Pr.
1. Olav Hoff, Grimo	—	1½	1	1 ½	1 ½	1 1	6½
2. Fin Opsahl, Koppang	0 ½	—	0 1	1 1	1 1	5½	II
3. Knut Strand, Molde	½ 0	1 0	—	1 0	1 1	4½	III
4. J. Grøn Lund, Skien	½ 0	0 0	1 0	—	½ ½	2½	
5. Johan Beck, Skibotn	0 0	0 0	0 0	½ ½	—	1	

2. klasse, gruppe A.	1	2	3	4	5	Sum	Pr.
1. Eugen Olsen, Tistedal	—	1 ½	1 1	1 1	1 1	7½	I
2. Th. Hjalmarss, Keflavík	½ 0	—	½ ½	½ ½	1 1	4½	II
3. Erik Rustad, Tistedal	0 0	½ ½	—	¼ ½	1 1	4	III
4. Arthur Svendsen, Tistedal ..	0 0	½ ½	½ ½	—	½ 0	2½	
5. Ola Lerfald, Trondhjem	0 0	0 0	0 0	1 ½	—	1½	

2. klasse, gruppe B.	1	2	3	Sum	Premie
1. Boris Ljamin, Moskva	—	1 1	1 1	4	I
2. R. Fesche, Sandvika	0 0	—	0 1	1	II-III
3. Hugo Lind, Løkken Verk ...	0 0	0 1	—	1	II-III

Kloden rundt

Danmark. På initiativ av formannen for Skakklubben av 1933, herr Frantz Fiedler, avholdtes onsdag den 10. januar et stort sjakkstevne til fordelen for Røde Kors Finlands-ambulanse. Idrettshusets store sal i København var stillet til gratis rådighet, og stevnet formet sig som en mæktig simultankamp, hvor 18 københavnske spilere spilte mot i alt 360 motstandere — 20 til hver enkelt simultanspiller. Av simultanspillerne var de 11 fra København Skak Union. H. Norman-Hansen og Jens Enevoldsen fikk 95% vinstdel hver. Deltagelsen i simultanspillet kostet 1 krone, men flere betalte frivillig en større entré. Vanløse sjakklubb hadde gitt kr. 151,25 og Københavns sjakkforening 35 kr. Stevnet gav i alt kr. 643,55 i overskudd til Finlandsambulansen.

Dansk Skak Union består for tiden av 7 hovedkretser, disse omfatter sammen 25 amtskretser, disse igjen er sammensluttet til i alt 179 klubber med samlet medlemstall 2974. Den største klubb er Aalborg Skakforening med 102 medlemmer, den minste synes å være Tønder med 1 medlem. «Og Tønder som var «så vakkert et barn», for å sitere Herman Bang, den hadde i 1934 15 medlemmer. Dette år hadde forøvrig hele unionen 2619 medlemmer, den har altså fra da til nu hatt en tilvekst på 355 medlemmer. Dansk Skak Unions 31. enkeltmannsturnering (landsturnering) holdes i Randers 20.—25. mars.

Sverige. Göteborg sjakkselskap har feiret 60-årsjubileum med en turnering for gammelkarene. Til overraskelse for göteborgerne selv la H. Alexanderson beslag på førstepremien med 9 point, 2.—5. pr. deltes mellom O. Kinnumark og Ernst Larsson. Den 27. februar fylte Gustaf Nyholm 60 år. Han var i sin tid Sveriges beste spiller. Det viste sig da han vant titelen som Sveriges-mester da det svenska sjakkforbundet stiftedes i 1917, titelen beholdt han til 1922. I 1911 blev han Stockholms-mester. Han har i mange år vært medlem av styret for Sveriges sjakkforbund. 1916—1921 var han redaktør av Tidsskrift för Schack, og i 1922 utgav han

sin bok «Mina partier under 20 år». Göteborg sjakkforbund teller i år 20 klubber med tilsammen 742 medlemmer.

Västergötlands sjakkforbund er tilsluttet 17 klubber med i alt 320 medlemmer. Det svenska sjakkforbundet har av lottermidler bevilget ytterligere kr. 2600,00 til bestridelse av de merutgifter som Argentina-turneringen drog på sig for krigens skyld.

Bergslagens sjakkforbund har utgitt en årbok «Bergslagsschack 1938», hvor vi finner følgende parti, som i sin tid stod i en dalaspalte, og som er komentert av den kjente ordsprogsamleren og gode sjakkspiller Otto Blixt i Värnebo, Dalarne.

67. Dame-gambit.

Nn sätter vi igång, sa han som förevisade björn.

Hvit: Otto Blixt. Svart B. Willborg. 1. d4 (Väl börjat är hälften vunnen) d5 (Tocke lär ska tocke smörja na), 2. c4 (Dä river i vägen, sa bonden, åkte till kyrkan på harven) Sf6 (Här ska spacklas sa fulla målaren, låg i diket och kände på gärdsgårn), 3. Sf5 (Försiktighet är en dygd) e6 (Dä är väl årsens tid, sa bonden, sådde ärtorna på snön), 4. Se5 (Ja, då blir så då, sa laggmakarn, gjorde ämbar) Sbd7 (Dä här få vi ta mä ro, sa käringa, när ho satt i eka), 5. Lg5 (Dä går, som då vore smort) c6 (riä ä ett besmi, ska ja säja, sa bonden, när bina svärma), 6. a5 (Int' ä ja rädd int', men int' går ja ut, så länge du sitter där, sa skomakarn, när harren satt utanför fönstret) Le7 (Samma va hän gör, sa fan, när han vänta på presten), 7. e5 (Skadar ej, sa han, som blev lugget i perugen) 0—0 (Bättre bot än bar rida, sa gumman, lappade kjorteln), 8. Ld5 (Bäst tä int' säj nå, för då har hän ingenting sagt, sa gubben, när käringa tråta) Te8 (Nu va då gjort, sa han, som forsvor si), 9. 0—0 (Den som går langsomt, går säkert) dc (Den tar vi, sa polisen), 10. Lxc4 (Nu börj hä på gå, sa Karis Jan, när han sprang) Sd5 (Dä som krokigt ska bli, måste krökas i ti), 11. Se4 (Dä va et duktigt hopp. Väl att pipa höll, sa dalmasen, rasa ner från tornet) h6 (Bönder, då ä träskor å fanstyg), 12. Lxe7 (Nöden har ingen lag) Dxet (Inte mej imot, sa flickan om lysningen), 13. Db3 (Dä börjar

bra, sa flickan, fick kyssen i farstun) b5 (Segern sitter i bena, sa Napoleon), 14. Ld5 (Lätta ordningar, sa gubben om kolstigen) e5 (Ja tror, då börjar frysja på, sa fulla bonden, gick i drivbänkarna), 15. Tacl! (Dä va utå rätta ullen, sa fan, när han spann av svinahären) Lb7 (Dä blir väl nån rå, sa gumman när hon stekte pannkaka på en sten), 16. Lbl! (Ett halmstrå då och då blir med tiden en stack) Tac8 (Flygande kråka får nä, stillsittande får assint), 17. Dc2 (Dä är så roligt, så ja vet int, hur då skä bli, sa flickan, skulde sta å fria) f5 (Vi ska ta lite i sänder, sa gumman, trilla utför trappen), 18. Sc5 (Lyft dej ej upp, sa hyvelbänken, när han hoppa) Sxc5 (Ja tror fan rider märra, sa bonden, red na själv), 19. Dxc5 (Ja kommer snart ner, sa gumman, höll sig fast i kvarnvingen) e4 (Lev väl och lycka till, sa prästen till den som skulle hängas), 20. Se5 (En otrevlig kandidat, sa Fäback Johan) Dxc5 (Dukatens klang, sa krögarn, tok käringa og slog na i disken), 21. Txc5 (Liv mot liv, sa busen, dräpte lusen) Sb6? Man ska inte kasta bort då gamla ämbaret, förrän man sett efter om det nya håller vatten), 22. La2† (Mä en bra kam går då lätt, sa skam, när han kamma mor sin mä dynggrepen) Kh7 (Min svärmor säger, att nennes liv hänger i en tråd, men det måste i så fall vara en ståltråd, sa skräddaren om sin hundraåriga svärmor), 23. Sf7 (Nu sitter vi alla bra, sa katten, satt på fläskstycket) Sd7 (Nu är den här, å nu är den där, sa Smal-Johanna, när ho va brydd för gikten), 24. Txf5 (Hän lär va om så å kring sät, om hän ska få nä i sät og på sät, sa käringa) Te7 (Å detta ska kalas fastland, sa masen, när han gick full), 25. Tfct! (Da va det ingen glädje me den sorga, sa käringa, när ho grät ve örätt grav) a6 (Det hjälper ej att spjöla mot udden, sa skomakarn, stackt sej med sylen), 26. Sd6 (Tippen går, sa Gällivaraprästen, när han begravade rallarn) Tb8 (Dä va segt kjött, sa dalmasen, åt upp knivslidan), 27. Sxe4! (Den något tar, han något har) La8 (Var är vägen, sa käringa när ho geck på gärgårn), 28. Sc5 (När fan har tagit ett finger, där tar han snart hela handa) Sxc5 (Acka barn Gud har, sa fan, när han trampa på igelkotten), 29. Tfxc5 (Dä går opp å ner som Bryn Jans handel)

Td7 (Hä går täll över, sa Skam om böndagarna), 30. Lb1† (Dä låter, sa bonden, när han trampa i klaveret) Kg8 (Tog ja mej hit, så nog tar ja mej häja, sa lytta farmor), 31. Le4 (Se så, min vän, sa pigan, kysste tuppen) Uppgivit. Nu vilar jag och hela jorden, sa Kniv-Pelle, när han lagt sig.

England. Årets britiske landsturnering blev holdt i Bournemouth 14.—25. august. I mesterturneringen vant Dr. M. Euwe 1ste pr. med 9 av 11 uten tap, 2. S. Flohr og E. Klein hver 8½, 4. delt S. Landau og I. König hver 6½. Aitken kom på femteplass og J. Mieses på 10. Man må erindre at Mieses nu er de 75 år. Hovedturneringens gruppe A ble vunnet av D. Podhorcer med 9½, 2. E. Snosko-Borovsky 7, 3. pr. delt av F. Sämisch, A. Speyer og Dr. Fazekas med hver 6½. I gruppe B blev 1. pr. vunnet av P. C. Hoad med 7, 2. pr. delt A. Eva, D. M. Horne og A. A. Thomson hver 6½. Det britiske damemesterskap spiltes samtidig og ble vunnet av frk. E. Saunders med 10 av 11, fru R. P. Mitchell 8, 3. frk. M. Henniker-Heaton 7, 4. pr. delt frk. M. E. Lauder og frk. A. B. Pourpard hver 5½.

Mesterskapet for London blev i år vunnet av Sir G. Thomas med 16 av 19, 2. C. H. O'D. Alexander 14, 3. E. Parr 13, 4. E. Klein 12½, F. G. T. Collins 12, P. S. Milner-Barry 11½.

Mesterskapet for Skottland blev vunnet av den 21-årige student Paye-Brooklyn 7½ foran Combe og Winter hver 6½, Aiken og Perkins hver 5½, Geronimus 5, Gilchrist, Page og McNaughton hver 2½.

Hastingsturneringen blev i år spilt under mer beskjedne former enn vanlig. Der deltok ikke andre utlendinger enn de som var bosatt i England. I det hele deltok visstnok noen og femti spillere. I mesterturneringen (8 mann) vant E. Parr 1ste premie, 2. W. R. Morry, 3. H. Golombok. I reserve-mesterturneringen blev 1. pr. vunnet av H. C. Lewis. I Londons guttemesterskap vant den 15-årige E. A. Isles 1ste premie. Der var 9 deltagere.

Nederland. Foruten Euwe-Keres-matchen er der blitt spilt enda et par beaktelsesverdige matcher. Landau

og van Scheltiga spilte uavgjort 5:5, og emigranten Hans Kmoch vant $\frac{3}{2}$: $\frac{2}{2}$ mot H. Kramer, som er Friesland-mester.

Sydafrika. Mesterskapet i Transvaal endte med dødt spill mellom Dr. M. Bleiden og K. Dreyer. Deres avgjørende match om tittelen blev bestemt til begynnelsen av inneværende år.

Tyskland. I Berlin fant der i begynnelsen av desember sted en massekamp mellom de berlinske sjakkspillere og en hel skare gjester fra Sachsen, ialt deltok 552 spillere. Av de 166 partier fikk sachserne 88 point mot berlinerenes 78.

Det stortyske sjakkforbund har utskrevet en frontsjernsjakkturering for krigsdeltagere uten innsats. Turneringen opdeles i grupper på 4 spillere. Enhver soldat har rett til å delta uanset om han ikke er medlem av det stortyske sjakkforbund.

Ungarn. I slutten av desember spiltes den 5. Deri-minneturering. I.—2. Balla og Szabo med hver 8 point av 11 mulige, III. Denes 7, IV—VI. Dr. Balogh, Havasi og Sterk hver $\frac{6}{2}$.

U. S. A. Mesterskapet i Chicago ble vunnet av S. Factor med 9 av 10 mulige.

Klubb og krets.

Oslo.

Torshov sjakkklubb arrangerte i anledning sitt 15-årsjubileum en firkant-turering. Resultatet av turneringen ble: 1. Stjernen 3 lagseir med 29 point, 2. Nørøna 1 lagseir med $\frac{22}{2}$ point, 3. Torshov 1 lagseir med 22 point og 4. Odin 1 lagseir med $\frac{16}{2}$ point. Den skarpeste konkurransen gjalt annen-plassen.

Oslo sjakkselskap avsluttet høstturneringen med følgende resultat: Mesterklassen: 1. pr. Harry Kongshavn (klubbmester), 2. pr. Erling Hjem, 3. pr. Jørgen Saurén, 4. pr. Valentijn Haasted. — 1ste klasse: 1. pr. H. Eliassen, 2. pr. O. Thalberg, 3. og 4. pr. delte Knut Borthen og Egil Holth. — 2nen klasse: 1. pr. Rolf Lindem, 2. pr. Odd J. Aalen, 3. pr. H. Johnsen, 4. pr. Leif Allesch. — 3dje og 4de

klasser (kombinert): 1. pr. Odd Carlén, 2. pr. A. Graarud.

Nedenfor et parti fra turneringen:

68. Zukertort-parti.

Spilt 7. november.

Leif Allesch. H. Johnsen.

1. d4 d5, 2. Sf3 Sf6, 3. Lg5 e6, 4. e3 Sbd7, 5. Sbd2 c5, 6. c3 b6, 7. Ld3 Lb7, 8. 0—0 Le7, 9. Tc1 0—0, 10. Lb5 Te8, 11. Lxd7 Dxd7, 12. Se5 De8, 13. f4 Se4, 14. Lxe7 Dxe7, 15. Sxe4 de, 16. f5 Dg5, 17. Tf4 ef, 18. h4 De7, 19. Txf5 Dxh4, 20. d5 De7, 21. Sg4 Dd8, 22. c4 g6, 23. Sf6† Kg7, 24. Dg4 Th8, 25. Sh5† Kf8, 26. Txf7† Kxf7, 27. De6† Kf8, 28. Tf1†. Opgitt.

Bergen. 17. februar arrangeret Bergens sjakk-klubb fest for sine medlemmer og foretok samtidig premieutdeling for høstturneringen. Resultatene var: 1. kl.: 1. pr. O. Lien $\frac{5}{2}$, 2.—5. pr. K. Andersen og P. Håland hver $\frac{4}{2}$. Komb. 2. og 3. kl.: 1.—2. pr. E. Håland og Tr. Pedersen hver 4. Ekstrapremie Fr. Wågenæs.

Befgens og omegns sjakk-krets holdt sin generalforsamling i januar. Det nye styre består av formann Johs. Rasmussen, varaform. Aksel Frantzen-Alvøen, sekretær P. Håland, kasserer L. Schröder Lassen, og E. Klinge-Fana.

Bergens sjakk-klubb ferdigspilte i februar sitt årlige mesterskap med det resultat at mester for i år blev A. Waldemarsen med 11 point, 2. pr. fikk P. Holm med 10, 3.—4. pr. Johs. Rasmussen og T. Hjelle hver $\frac{9}{2}$, 5. pr. O. Lien 9. Man brukte i år for første gang et spesielt utarbeidet handicap-system, hvorfor turneringen blev meget spennende. Alle deltagere, forteller Bergens Tidende, var enstemmig om at man før ettertiden burde holde fast ved denne kampmetode. Vi for vår del har litt vanskelig for å forstå hvad slags mesterskap det kan bli når man bruker et handicap-system. Spalten opplyser at den nye klubbmester hører til 2. klasse og fikk 2 point i forgave. Det ser næsten ut som våre kjære bergensere følger den hellige lære om at de første skal

bli de siste, og de siste de første. Ja, ikke sant, ikke spillestyrken, men forgavepointene skal være den kjente tungen på vektskålen.

En pokalkamp blev spilt 11. februar mellom Alvøen og Bergen sjakkklubber, hvorav den siste for veldig hårdt med den første: 5—1. Av bergenserne vant A. Larsen, Sy. Rebnord, J. Størdaahl og E. Håland sine partier, og P. Holm og P. Håland spilte remis. Fra Alvøen spilte A. Frantzen og A. Jacobsen remis.

Sandefjord. 14. januar seilte her Tønsberg sjakkklubb opp med 10 medlemmer for å spille 1ste runde i en pokalkamp mot sjakkklubben Caissa. Kampen endte med seir for Tønsberg: $\frac{5}{2}$ — $\frac{5}{2}$. For Tønsberg vant Rojahn, O. Madsen, W. Neslow og K. Gregersen, mens S. Sigurdsen, F. Andreassen og A. Moen Jensen spilte remis, for Sandefjord vant A. Andresen og J. Fredriksen, mens L. Andersen, N. Larsen o. T. Jensen spilte remis. Nedenfor et parti:

69. Indisk parti. Grünfelds forsvar.

Sverre Jensen, Sandefjord.

Ernst Rojahn, Tønsberg.

1. d4 Sf6, 2. c4 g6, 3. Sc3 d5, 4. Sf3.

Avbytningsvarianten 4. cd Sxd5, 5. e4 Sxe3, 6. bc osv. fører til remisliggende stilling.

4. — Lg7, 5. e3.

Et passivt trekk som gir svart anledning til å overta initiativet. Bedre var 5. Lf4 eller cd o. 6. Db5.

5. — 0—0, 6. b3?

Hvit feilbedømmer det svarte spills muligheter. Ikke alene er trekket et viktig tempotap, men det gir også svart anledning til å utnytte kraften i L-diagonalen g7—a1. Naturlig og solid var cd og Lc4.

6. — c5!, 7. cd cd!, 8. Sxd4.

Det relativt beste. 8. Dxd4? Sxd5! Leder til kvalitetstap, og 8. ed Sxd5 resulterer før eller senere i tap av d—B, da hvit ennu mangler en del tempo på å bringe K i sikkerhet.

8. — Sxd5, 9. Lb2 Da5, 10. Dd2 Td8, 11. Se4.

Hvit har neppe bedre chancer. Efter Sxd5 Dxd5 blir truselen e5 for sterke likeså etter 11. Le2 e5, 12. Sxd5 Dxd2, 13. Kxd2 Txd5, 14. Lf5 Td7 osv.

11. — Db6, 12. Ld3 Sb4, 13. f4 S8c6, 14. Sf2.

Der gis ingen parade lenger. 14. Sxc6 parerer svart enkelt med Sxd5†.

14. — Sxd4, 15. ed Lxd4, 16. Lc4?

Heller ikke 16. Lxd4 kan redde stillingen.

16. — Lxf2†

Opgitt.

Hvit taper nu også officer.

Anm. av Storm Herseth.

Litteratur.

R. Toft: **Danske Skakbøker.** Bind II. Erik Andersen II. København 1959, utgiverens forlag. 100 sider 28x22 cm. Pris kr. 3.50. Den bebudede annen del av den danske mester Erik Andersens partier ved journalist Toft er for lengst utkommet. Hvad vi skrev om første binds utførelse, utstyr m. v., gjelder fullt ut også for dette. Det er forså vidt lagt enda mere arbeide på dette bind som partiene er illustrert ved store tydelige diagrammer. Bindet er forøvrig prydet med et portret av Andersen. Denne samlingen som inneholder Andersens partier mot danske spillere, således også mot Nimzowitsch, omfatter ialt 101 partier, og utgiveren mener dermed å ha fått med de fleste av Andersens viktigere partier. De omfatter tidsrummet 1922—1957, forøvrig har utgiveren ganske kort redegjort for de arrangementer som gav anledning til hvert enkelt parti. Partianmerkningene stammer bl. a. fra Andersens selv, desuten fra Dr. Krause, Jens Enevoldsen m. n. kjente danske spillere. Utgiveren har ikke bare valgt ut Andersens vinstpartier, men også slike han har tapt for å gi et mest mulig fyldig billede av hans sjakkbegavelse. Herr Toft har med beundringsverdig energi planlagt en tredje sjakkbok, som vil komme innen årets utgang og behandle sjakkolympiaden i Argentina. Prisen vil antagelig bli den samme som for denne, og den nye bok kan forhåndsbestilles til en pris av kr. 5.00 ved henvendelse til journalist P. Toft. Nitivej 3, København F.

Catalogus van de Schaakboekerij van Dr. M. Niemeijer (Wassenaar, Nederland), met een voorwoord van J. Hartong, en een inleidend artikel van Mr. G. C. A. Oskam, Rotterdam 1939. 145 s. 14x22 cm. Som tittelen sier inneholder katalogen en systematisk fortægnelse over herr Niemeijers sjakkbibliotek. Og det er ikke lite, det teller ved katalogens utgivelse 5723 numre. Det inneholder fra bindsterke verker som Bilguer til leilighetstrykk, turneringsprogrammer og sjakkspalter. Der finner man en, som det synes, komplett samling av sjakktidsskrifter, i alle fall representert med om ikke mere enn ett nummer. Ja, for sjakktidsskrifter har vært og vil vedvare å være døgnflueorganer som lever idag og er glemt i morgen. Men Niemeijer har snust dem op. Han har funnet op «Anvisning til at spille schach. Christiania, 1830», han har abonnert på Norsk Sjakkblad og Sjakk-Revyen, han har tusket til sig sjakktrykk fra Tunis, Uruguay, Venezuela, Sverige, Island, Mexico, gamle trykk som «Actius: De lude scachorum, Pisauri 1583» til den komplette turneringsavis fra den siste store Lenigrad-turnering i år, alle 9 utgaver av Bilguer, merkverdig nok har han kun 4de utgave av Vaages lærebok. Hvad har det ikke kostet ham? Av penger? Av tid? Og han har ingen sekretær hatt som andre kjente sjakksamlere. Katalogen er selvfølgelig en storartet og uundværlig håndbok for den som vil studere sjakklitteraturens historie. Derfor vilde det ha vært ønskelig om den hadde vært enda mere utførlig. Jeg vilde gjerne hatt med bøkenes side-tall og deres format. Dessuten er det ikke vanskelig å finne trykkfeil, alle opplysninger om tidsskriftenes leve-alder er heller ikke helt pålitelige. Men formodentlig har denne flittige samler også et arbeide som ledd i samfundet, og man kan derfor ikke forlange det fullkomne. Utstyret er førsteklasses.

Die Eröffnungen in der Schachpartie unter Anwendung des Kamfplanes von Schachmeister Henry Grob.

Schachverlag Grob, Zürich 1938. 96 s. 11½x16 cm. Pris Schw. Fr. 2,50. Den kjente schweiziske sjakkmaster har ved utarbeidelsen av denne åpnings-

lære en miniature benyttet samme plan som Kotrc og Gerschenkron i sin litt fyldigere åpningslære, men Grob har ikke så mange variantfortsettelses, derimot tør nok de kritiske anmerkninger være vel så fyldige. Forfatteren har også i motsetning til de to andre autorer utelatt å anmerke hvorfra variantfortsettelsene er hentet. Derimot har forfatteren som nytt ledd i planen innføiet en ganske kort innledning til hver åpning, hvor der gjøres rede for åpningens idé. Boken inneholder også en innledende artikkel «Der Kamfplan in der Schachpartie» anskueliggjort ved et par skjematiske riss. Hendig å ty til for den som har liten tid til å studere større verker, grei og oversiktlig.

Redaktøren privat.

Endelig igår så vi en snert av de røde hjartjfærene på redaktøren vår. «Hei, du», ropte vi, «er du tenkt å rømme eller er det meningen at det siste numret for 1939 aldri skal bli ferdig?» — «Hysj, ta det med ro, vi kommer tidsnok frem, som skrevet står. Numret skal nok bli ferdig en gang, men det glir så forbasket trått. Kanskje det er fordi det er det siste, kanskje det også er fordi det ikke kommer noe neste etter dette.» «Det siste?» spør vi så forundret vi bare kan hykle det til, for vi kjenner papirene og har rede på tilstanden innen murene.

«Ja, det siste. For Norsk Sjakkblad kommer ikke ut mere, det kommer ikke ut i 1940 og ikke i 41 og ikke i 42.»

«Nei, men hvad er det du sier?» roper de i munnen på hverandre, både redaksjonssekretæren og forretningsføreren og ekspedisjonspersonalet og problemredaktøren og korekturleseren og visergutten og, ja, og alle sammen, «hvad skal vi så leve av, sette oss slik på bar bakke!»

«Ja, hvad skal jeg leve av?» kommer det ut av redaktørens fregnede, rødsprengte ansikt, og de små blasse griseøinene hans leter etter svar. «Her har jeg også hatt mitt gode ut-komme.»

«Men du må vel ha en grunn for at du stopper utgivelsen?»
«Hm!» redaktøren klør sig i sin røde manke, «grunn og grunn. Det er de

som sier at bladet ikke er noe tess, det er de som klager over slendrianen i utgivelsen, ja og så er det det nye sproget som er innført i Norge, jeg kan ikke lengre skrive det, og så blir jeg også selv mer og mer uigjeldig. For jeg inntørmer at det har vært skralt med punktligheten i de siste årene. Det har gått med Norsk Sjakkblad som med denne krakkjen hans Kinck, han stende no på ein måte å trutna sond i rign, å han rivna i sol. D'æ so kostbart mæ denne krakkien atte!»

«Ja, men bladet har da abonnenter, det har da inntekter?» —

«Jada», sier redaktøren, «blandt dem er det endog en del som har vært abonnenter helt fra 1932 og enda før, dem vil jeg gjerne ha sendt en hilse til, og jeg vil også takke dem som har vært våre medarbeidere, både de faste og de leilighetsvise, og dem som med penger har støttet bladet.»

«Det må altså støttes op! Men er det da ikke et behov for et norsk sjakk-blad?»

— «Som man tar det. Finland har ikke noe; men Kaila er finne, og Ojanen er finne. Norge har hatt Norsk Sjakkblad, men Norge har hverken noen Kaila eller noen Ojanen. Og Island har heller ikke noe sjakkblad, men Island kom foran Noregs-veldet i Buenos Aires. Det som det først og fremst er behov for i Norge i spørsmålet sjakk er å samle. Det er blitt spredt med rund hånd, nå må det sprede samles igjen. Samle alle klubber igjen under Norsk Sjakkforbund. I alle fall bort med dette kunstige gjører mellom Norsk Sjakkforbund og AIF-klubbene. Se på Danmark, de har to forbund, ja, men det er intet til hinder for at en og samme spiller kan trenere begge forbund. Det er den fri cirkulasjon som skaper vekst. Og veksten skaper Keres'er økning vekst. Og da blir det behov for et Norsk Sjakkblad igjen. For når man vokser, blir man sulten. Det er ikke for et norsk sjakkblads skyld man må ønske fri cirkulasjon, det er for de gode spilleres skyld som nu forkobles i veksten fordi kosten er for ensformig. Massesopbud og ensrettethet er tidens løsen. Få turneringer istrad mellem alle klubber uansett politisk parti, så på stortrommen og skap rørelse. Så kanskje vi ved neste olympiade kan di-

stansere både den ene og annen nasjon.»

«Har du mer på hjerte?»

«Ja, det matte da være at jeg kunde få en sjakkspalte mellom hendene.»
«Skal vi skrive det?»

«Skriv hvad dere vil, men dere kan jo selv se at her står det en redaktør uten avis.»

«Som søker en spalte?» — «Hm!» Og snerten vi så forsvinner i det bla.

Problemer

Johan Scheel 50 år.

Den 26. desember fylte den viden kjente norske problemist Johan Scheel 50 år. Scheel er født i Kristiania 1889. Han lært å spille sjakk i trettiårsalderen, og kastet sig snart over opgaveløsning. Snart begynte han også selv å komponere problemer. Opus 1 laget han 15 år gammel. Det var en to-trekker han debuterte med i Morgenbladet 1905. Siden har problem fulgt problem, så han i det hele har vært far til over 600 iver, hvorav en 145 er to-trekker, noen fir-trekker, men den store slump er tre-trekker. I 1924 utsendte han sin «200 schakopgaver». Hvor man blader i sjakktidsskrifter, spalter eller turneringsberetninger vil man ofte støte på hans navn. I problemløsninger har han fått ikke mindre enn 72 utmerkelser, av dem er 18 førstepremier, 6 annenpremier og 7 tredjepremier. Arbeidermagasinet sjakkredaktør skriver om ham: «Scheel er typisk tretrekks-forfatter og dyrker som bekjent den såkalte «bøhmiske skole», der som ytre kjennelegn preges av mattrenhet og streng økonomi. Hans opgaver er skarpe som Kubbels, skjønnhetsmettede som Havels og økonomiske som Palkoskas, plus det udefinerbare som — ja som er Scheel.»

Avsluttede turneringer:

I Arbeidermagasinet (Oslo) 9. halvårsturnering innkom det opgaver fra 12 nasjoner. Premiene tilfaldt: 2-trekker: 1. pr. (25 kr.) Sven Ekstrøm — Sverige, 2. pr. A. Piatesi — Italia, 3. pr. J. Peris — Spania, 1. hedr. omt. Kr. Nielsen — Hamar, 2. hedr. omt. Josef Mikulec — Tyskland, 3-trekker: 1. pr. (50 kr.) Johan Scheel, 2. pr. (25 kr.) Kr. Nielsen, 3. pr. H. Frøberg

—Sverige, 1. hedr. omt. J. Wenda—
Tsjekkoslovakia, 2. hedr. omt. S. Boros—Ungarn, 3. hedr. omt. J. Peris—Spania.

I British Chess Federations 2-trekks-turnering 1938—39 blev 5. premie vunnet av Kr. Nielsen—Hamar. 120 innsendte problemer. I 3-trekksturn. deltok 37 problemer. 1. pr. F. M. Godager og T. Fjeld. 2. pr. F. M. Godager og T. Fjeld—Hamar. Altså begge de ordinære premier gikk til Hamar-kompaniet! Og i 4-trekksturneringen med 39 deltagende problemer gikk 1. pr. til Kr. Nielsen—Hamar, som også fikk 1. hedrende omtale, og A. Karlstrøm fikk 5. rosende omtale.

Forøvrig har A. Karlstrøm—Rindal på Nordmøre gjort et veritabelt plynndringstogt gjennem den rumenske Wolfgang Pauly-minneturnerings premierekker. Den endelige dom er nu offentliggjort. Til denne turnering var der ialt inntatt 210 problemer. I avdelingen «Fata Morgana» selvmatter fikk han 3. rosende omtale, for andre selvmatter 4. premie, for direkte lengsttrekkere fikk han 1. pr., for lengsttrekkere selvmatter 5. pr., 5. hedrende omtale og 2. rosende omtale, for beste «Meredith»-oppgave fikk han 2. premie, og for beste «Echo» 4. premie og endelig rosende omtale for hjelptrekk-selvmatter altså ialt 9 utmerkelser i en og samme turnering. Si mig! herrer statistikere, er ikke det en rekord?

Til de premievinnende norske problemister hører også O. M. Olsen—Oslo. Han fikk f. eks. 4. pr. i «Stasiun Romanis» årsturn. 1939 for 3-trekkere, videre 1. premie i Schack-världens årsturnering för 3-trekkere 1939, likeså 1. pr. i Sveriges Schackförbunds Schultz-minneturnering 1939 (50 kr.). I denne turnering fikk forøvrig Th. Fjeld og F. M. Godager 5. hedrende omtale.

Nye turneringer.

«Stasiun Romanis» 1. intern. trekkstema-turnering over følgende av E. F. Valcins (dommer) stillet tema: I første trekk dekker hvit K en av sine officerer. I det tredje vender K tilbake til sitt utgangsfelt, hvorved den dekkede officer blir matt. Dessuten må der være en annen variant: den svarte B forvandles i kongens utgangsfelt til en svart officer, som slår en annen hvit officer (ikke K), hvorved den slående officer forkynner matt i neste trekk.

Opgaver med fullt forfatternavn, adresse og løsnings innsendes til lederen av bladets sjakkspalte L. Lapans, Riga, L. Pienas iela nr. 16, dz. 6a, Latvia til 1. juni 1940. De tre beste løsninger får følgende premier: 1ste premie 10 Lats, og de to næste bøker.

Det ungarske dagblad «Magyarsag» utskriver en månedlig informal problemturering i totrekks-klassen. Dommer: S. F. Herpai. 2. premier. Diplomer, plaketter. Adresse: Redaktion der Magyarsag Sakkrovat, Budapest II. Hunyadi Janosut 2. Ungarn.

Meredith-turnering i totrekks-klassen. Frist: 20. juli 1940. 10 premier. Diplomer, plaketter, medaljer. Dommer: B. Sallay. Spalteleder: S. E. Herpai. Adresse: Redaktion der Magyarsag, Meredith Verseny Sakkrovat, Budapest II, Hunyadi Janosut 2, Ungarn.

Sakbladet har årsturnering for 3-trekkere (30, 15 og 10 kr.), 2-trekkere (20 og 10 kr.) og selvmatter (15 kr.)

Adresse: P. Rasch Nielsen, Damhus

boulevard 37, Valby, København.

Tidsskrift for Schack har årsturn. for 2-trekkere (20, 10 og 5 kr.) Adresse: G. Andersson, Ljusne, Boks 217, Sverige.

NORSK SJAKKFORBUND

(President: Direktør Olaf Smedal, Drammensveien 51, Oslo.)

Tilstuttede klubber	Formann	Møter	Medlem.
DRAMMENS Arbeiderf. S.klb	Hans Haraldseth ..	Cafe «Metropol»	
FREDRIKSTAD Schakselskap	Helge Liland	tirsdag kl. 20—24	
GRIMSTAD Sjakk-klubb	Sv. Kielland		
HAMAR Sjakkklubb	F. M. Godager ..	Torsd. 20-24, mand. 20-22. Håndv. kafe	29
LARVIK Schakklub	Einar Michaelsen ..	Onsdag, Pension Farris	20
LILLEHAMMER Schakselskap	S. Mikkelsen	mand.torsd Meierik	
MOSS Sjakk-klubb	E. A. Hulback	«Funkisgården» torsdag fra kl 7	
NAMSOS Sjakk-klubb	Reidar Broum	Kafé Heimen,fredag	
NARVIK Sjakk-klubb	Eskild Kristensen ..	mand , torsd. Cafe «Mimer» kl. 8—12	
OSLO:			
Arb.sjakk-klubb «Odin»	H. M. Solberg.g ..	Mand, fred 19-23½ Kaffistofa, Stortorv.	
Sjakk-klubben «Stjernen»	Asbj. Andresen ..	Tirsd., torsd. Kaffistova,O Ryes. pl. 8	45
Sjakklaget «Norrøna»	Alfred Frivik	Kaffistova, Torvet mandag, torsdag	
Oslo Schakselskap	Valentin Haasted ..	Nedre Vollgt. 18 ⁶ . Hver dag	125
SANDEFJORD Sjakk-klubb	Ottar Klavenes ..	Tirsdag og fredag Cafe Cesil	35
SARPSBORG Sjakk-klubb	Bjørn Tobiassen ..	Torsdag kl. 19.30 i «Matstova» 2. etg.	
SKI Sjakkelskap	O. N. Hoyer	Tirsd., Bogers hot. Kvernd gt. 4 tirsd.	
SKIENS Sjakkklubb	Arthur Ringdahl ..	Onsdag og fredag	
TROMSØ Schak- og Bridgekl	Halfd. D. Johansen ..	Grand hotells kafe	
SVOLVÆR Schakselskap	Joh. Ing. Johansen ..	Badesalen	
TRONDHJEMS Sjakkklubb	J. Sæther	Mand. og torsd. Café „Casino“, Munkegaten 31 II	15
TØNSBERG Sjakkklubb	E. Rojahn	Torsd., Tbg. Håndverk- og Industrif	28

VÅRSALG!

Norsk Sjakkblad 1935—1939, pr. årgang i hefter kr. 1.00 + 20 øre til porto

—»— 1932, kun ett eksemplar, 5 kroner + porto.

—»— eldre årgange, meget sjeldent, innhent tilbud.

Sjakk-Revyen 1925, en krone + porto 20 øre.

DEUTSCHE SCHACHZEITUNG

organ for alle sider av sjakk siden 1846.

Utgitt av M. Blümich, H. Ranneforth og J. Halumbirek, under medarbeiderskap av verdensmester Dr. Euwe

Med internasjonale korrespondanseturneringer og kvartalsvise løseturneringer.

Hver måned et hefte av 32 siders omfang. Halvårskontingent RM. 4,60 inklusive porto til utlandet. 25 % eksport-rabatt ved betaling i innenlandsk mynt.

Forlang prøvenummer fra „Verlag d.r. Deutschen SCHACHZEITUNG“, Berlin W 55, Woyschstr. 15.

Alle medlemmer av Norsk Sjakkforbund bør bære forbundets vakre merke.
Dette fåes kjøpt hos presidenten, direktør Olaf Smedal, Storebrand - Oslo, til en pris av kr. 2,50 — fritt tilsendt.

Die Schwalbe

er det eneste blad i verden som bringer alle turneringsutskrivinger og -avgjørelser for problemer og sluttspill, som beretter forløpende om all verdens problemnytt, problemlitteratur, problemartikler og problemforbund.

Redaktør: Dr. Ed. Birgfeld. Pris: 10 RM pr. år. Bestilles hos
W. KARSCH, Wesermünde — G., Deutscher Ring 22,
Tyskland.

SKAKBLADET

udgivet af Dansk Skak Union, 16-sidet, udgaar hver Maaned. - Abonnement kan bestilles paa Posthusene eller ved Henvendelse til

SKAKBLADET

Eksp.: Vesterbrog. 21,
St., o. G. København V.